

Mareke kapâyĩ

*Nsân tuu ba fe yi nawee- wo
(Mat 3.1-12; Luke 3.1-18; Nsân 1.19-28)*

¹ Le kapâyĩ ne nde, kapâyĩ lii le Yâhã Dya wĩ tõr, wii u ma ke Yĩndefua Crise.

² Ke kai- ba fe gbe mii faale Yâhã kaplãn tõrfua Yisa bii le cãã yrũhũ yaha Yâhã sabangbãn wo mii. U bii le yrũhũ, a Yâhã ke Dya Yesu pye ma yee:

«Awa, n nwo, n ta tẽnlehe nɔ wãã ma yahasee ye,
u n ga kãnde gbihi yaha ma kã.»

³ «Naa waa yĩmbui ne,
le n yir drawaha fla wo ma yee:

<-Ye Yĩnfua Yâhã wãpaŋ kãnde gbihi yaha u kã,
-ye ke kãmbेhe ta ke n sron yõ!> »

⁴ Dya waa ba yi drawaha fla wo, ma u ya yar nawee- na. U myaha ba kã Nsân. Woo pye Yâhã tẽnlehe. U nawee- tãã naa n yi loho wo, ma maha pe yee naa n pai, maa naa pe yar ma yee: «-Ye le sya ye cã ye kapee- wãpyeŋ sã yõ ye, -ye ke miy yaha! -Tee pa, ta n ba ye tãã yi loho wo. Yâhã -sã ga ye kapee- laha kãã ye yĩŋ na.»

⁵ Yurusalem klofa, tesã Yude kãntrahafa ne, pe bye -sã naa n pai u ye. Nawee- bye yĩnde na pe naa pe kapee- tõr Yâhã ye, Nsân n -sã pe tãã naa n yi Yurdane lafeŋ loho wo.

⁶ Nsān nayroho fai pye yūhūmii sraha yor, pe ta ma ke tyīn. U ba sapaha ta ma u ya pua naa n cēr nsī wo. Jīmble te pye u digi, sōr ne.

⁷ U naa nawee- pye ma yee: «Waa ter -sē ma tuu n pai. Woo cēr yaha ra kē mahamaha. Ta syi ge sē yai n kue tege, n u ntān sale fer u tre na ye.

⁸ Ndoo ye tãã n yi loho ya wo, woo -sē ga ba naa ye tãã Yāhā Yrā Fānga ne.»

Yesu wātāāyi, u wātyīnyān ne kapee- wāpyeŋ kue ye

(Mat 3.13—4.11; Luke 3.21-22; 4.1-13)

⁹ Too plii na, Yesu n -sē yir Galele kue klo laa wo pe n yee Nasarete, ma pa Nsān n ba u tãã yi Yurdane lafen loho wo.

¹⁰ Yaliile Yesu naa n yi ke loho wo, yāhāyīn n fe yār, u n yāã Yāhā Yrā Fānga tege u na kānsyā waa ter dyaŋ.

¹¹ Yīmbui laa n yir yāhāyīn kue ye ma yee: «Ta Dya kē ma ne, ma ntān dye gboho ra tāy, ma ra laam yīn yalebye.»

¹² Le yalebya wo, Yāhā Yrā Fānga n Yesu ta u n ka drawaha fla wo.

¹³ U n ga kuee ke fla na plii gbeesī, Setane, sāndāpee yīnfua n u tyīn naa n yān kapee- wāpyeŋ kue ye. Yesu pye wlaha wān nsoho wo. Yāhāyīn tēnlehe n pa, ma ba nii koho le u ye.

Yesu u kānyārwei cir ye yān yi

(Mat 4.12-22; Luke 4.14-15; 5.1-11)

¹⁴ U Nsān n ba le nwompihi wo. Yesu n yir loo na, ma ka Galele kue ye, maa nii Yāhā kapāyī tōr nawee- ye.

15 U naa n yee: «-Ye luhu yõ, Yãhã Yai nɔ gbe taha, Yãhã n traha ke dye ye kue ye. -Ye le sya ye cã ye kapee- wãpyeŋ sã yõ ye, -tee le kapãyĩ sya!»

16 Yesu tuu naa n tɛr Galɛɛ langbãŋ yẽ na, u n fuayigifa syãm mpãy yãã. Syimu ba kẽ u cĩfua Andere ne. Pe pye pe naa jɔɔ- miy ke langbãŋ na.

17 Yesu n pe pye ma yee: «-Ye naa n taha ra na ye kuãŋ ne! Tee naa fua- le jɔɔ wo mii, yagaa, nawee- me tee ga naa n le kãnfuẽ wo ke syi.»

18 Le yalebya wo, pe n pe jɔɔ- miy yaha, ma taha u na pe kuãŋ ne.

19 U n ka yahasee ye, maa nawee- syãm mpãy yãã. Sewede pii ba me, Syake tesẽ u cĩfua Nsãn ne. Pe pye pe salangbãŋ wo, ma naa pe jɔɔ- gbihi.

20 Yesu n pe yee, pe naa n taha woo na. Le yalebya wo, pe n pe tuhufua ta yaha ke salangbãŋ wo, u tẽntẽ- ne, ma taha Yesu na pe kuãŋ ne.

Sãndũpee wãkartege dya waa yĩŋ na kanii per wo

(Luke 4.31-37)

21 Yesu n ka u kãnyãrwai ne klo laa wo pe n yee Kapornu. Kanii per wo u n ka Yiifee- yawãhã nwoŋ wo, ma ga nii nawee- klaha.

22 U kaklaha ter n nawee- fe gbe, ma maha yẽ gbãã pe na. U kaklaha sã pye mpãy wãŋ syi dyaŋ pe n yee Yãhã kaiyarfa ye, u kaklaha pye fãnga ne.

23 Ke yawãhã nwoŋ wo dya waa pye, sãndũpee pye u yĩŋ na. U n tẽ sya ma yee:

24 «Eh, Nasarɛtefa Yesu, maa nwa pye wo na? Ma pa la ma n pai wo wĩ klaha- tãŋ? N cã yoo kē ma ne: Mboo kē wii ne u ma Yāhã wũũ.»

25 Yesu n sã waha u sãndũpee na ma u pye: «Yaha le, -taa tege kãã dya nwo yĩŋ na!»

26 U sãndũpee n tege kãã u dya na, ma n tē fãnga ne, ma u yehe mii wãtookufua dyaŋ.

27 Le n pe bye fe gbe ga far ter, pe n sya nii n yee: «-Ye naa laa yãŋ nde! U kai- bye cã tãŋ, waa sē u kaklaha syi ter yãã yãã ye. Dya nwo n sã sãndãpee ge na, pe n nii n luhu u ye.»

28 Yesu myaha n ta ter yi Galele kãntraha kui bye wo.

Yesu yanfa buar jaa

(Mat 8.14-17; Luke 4.38-41)

29 Loo kur ye, Yesu n yi ke Yiifee- yawãhã nwoŋ wo, ma ka Syimu ye kaha wo Andere ne. Syake tesē Nsãn ne pe bya pye pe ne.

30 Syimu cɔɔ nahafua pye, u ba sãy nii, u kadye ba war. Yesu wãdyetãŋ pe n u cɔɔ wĩ pãã u ye.

31 U n yũhũ crã, ma u yigi u koho na ma u ta u n yir. Ke kadye n u miy yaha, u n nii pe nampay yi.

32 Yainkɔŋ wo, yainde le ba dye ter wa, nawee- n yanfa bye gbe ba Yesu fla na, tesē mpãy ne sãndãpee pye pe yĩŋ na.

33 Pe klofa bye n pe ya wãã ba yer tã ke kapahayẽ na.

34 Yesu n yanfa ter bye jaa, ma maha sãndãpee kar tege kãã mpãy yĩŋ na. U sē naa n tyii pe sãndãpee na pe n naa laa pãã u wĩ na ye, poo ba cã yoo kē u ne.

*Yesu le kapâyĩ wĩ pãã Galele kue ye
(Luke 4.42-44)*

³⁵ Ke yĩnsyii wo, sukũhũntãy pẽmpẽm na yĩnwɔŋ wo, Yesu n yir yi ke kaha wo. U n ter dragba gaa laam wo, le klo kãnkãy na, ma ga nii u laam wũhũ tɔr Yãhã ye.

³⁶ Syimu tesẽ mpãy ne pe pye u ne, pe n ter u taysaha wo.

³⁷ Pe ga u yãã, pe n u pye ma yee: «Nawee-bye ma pe ma ke.»

³⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Waa ka kue ngaa ye kãnkãy kui wo. N yai n le Yãhã Yai kapâyĩ tɔr pe bye ye. Ta wãpaŋ yĩŋ kẽ nde.»

³⁹ Koo syi kẽ u n ba Galele kãntraha bye tay klaha tãŋ. U naa le kapâyĩ tɔr pe nawee- ye te Yiifee- yawãhã nwey wo, ma maha sãndãpee kar tege naa n kãã nawee- yĩŋ na.

*Yesu gber waa jaa
(Mat 8.1-4; Luke 5.12-16)*

⁴⁰ Too plii nsoho wo, gber waa n ba pa Yesu ye, ma ba kãnklũy gbãã u yahasee ye, ma u nar ma yee: «Le ma tãy ma ye, ma ga waha ta ra n jaa n nii gbegbe nayɔr saha na!»

⁴¹ U fen n Yesu yigi, u n koho nɔ wãã ma te u na, ma u pye ma yee: «Ãwã le tãy ra ye, jaa ma nii gbegbe nayɔr saha na.»

⁴² Le yalebya wo, ke yãhã n ta ter laha kãã u dya na, u n nii gbegbe nayɔr saha na.

⁴³ Yesu n ta ter u dur wãã, ma -sẽ u yar waha ma yee:

⁴⁴ «Luhu yɔ, ma'a syi nde pãã waa ye ye! - Taa ka, maa mii yar Yãhã yũndefua na, ma ma

wājaa diŋ yi, diŋ gii faale wādyaha Musa tuu bii tōr yaha mpāy kē pe pye yāhā ne pe kadye na, ma jaa. Ke syi ne nawee- ga waha cā ma jaa.»

⁴⁵ U dya sē -sē waha le kai le yaha u laam wo ye. U n ka, maa le tōr tebehe bye wo. Ke syi ne, Yesu sē waha naa u ya yar klo laa ge wo ye, u naa n kuae dragba wo. Nawee- n maha naa n yir tebehe bye wo, ma naa n pai u ye.

2

Yesu tǎnkurfua waa jaa (Mat 9.1-8; Luke 5.17-26)

¹ Plii raa n ter, Yesu n dur ba Kapornu wo. Pe nawee- n luhu u ma kaha wo.

² Nabuar raa n yi, ma te ya wāã ba ta, tersaha ge sē pye nkur ye nwonyẽ kue ye ye. Yesu naa Yāhā kapāyī tōr pe ye.

³ Nawee- resyar mpāy n pa. Pe ba tǎnkurfua waa gbe, ma naa n pai u ne Yesu kē.

⁴ Pe sē waha u yar Yesu na ye, pe nabuar tee ba nihi ter. Pe n gblihi laa, ma dugu ke nwoŋ na, ma wihi fer, ma u tǎnkurfua yoŋ tege le wāã u kasāy wāŋ na ma sroŋ Yesu niisaha fla ne.

⁵ Yesu tuu yāã pe nawee- mii u ta pe Yater, u n u tǎnkurfua pye ma yee: «Cīifua, ma kapee- laha kãã ma yīŋ na.»

⁶ Yāhā kaiyarfa mpāy pye ke fla na, pe ba tege nii. Pe Yesu kapān luhu, pe n nii laam ga ma yee:

⁷ «Eh, dya nwo n gbar Yāhā ne cīinde. Yoo ma u ga waha kapee- laha kãã nawee yīŋ na mii Yāhā ya sē kē ye?»

⁸ Yesu -sē ta tēr pe laam wĩĩ cã kãã, ma pe pye ma yee: «Nwa ta ye n nii kai- ngĩĩ syi ga ye laam wo?

⁹ N ga waha u tãnkurfua pye: Ma kapee- laha kãã ma yĩŋ na. N ga maha waha u pye: Yir, ma ma kasãy wãŋ gbe, ma yār naa n gaha. Koo kate-syãŋ ngĩĩ wo, lii loo le cã waha?

¹⁰ N -sē n yãŋ ye cã Yãhã kãnde wãã u Nawee Puee kē kãntraha nge na, u n ga waha kapee- laha kãã nawee- yĩŋ na.» Yesu n wã klaha loo na, ma u tãnkurfua pye ma yee:

¹¹ «N ma yar, yir, -taa ma kasãy wãŋ gbe, ma yār naa n gaha ma kaha wo!»

¹² U dya n yir le yalebya wo, ma u kasãy wãŋ gbe, ma yār n tēr nawee- bye yĩnde na. Le n yē gbãã pe na, pe n nii Yãhã sey ma yee, a poo yĩnde sē taha yãã nde syi na ye.

Yesu Lewi yãŋ yi

(Mat 9.9-13; Luke 5.27-32)

¹³ Yesu n dur ba Galile langbãŋ tãy. Nabuar naa n pai u ye, u n naa pe klaha Yãhã wũhũ ne.

¹⁴ U naa n tēr ma ba Alefe dya kufar wããfua Lewi yãã, tuu tege nii kufar wããsaha wo. Yesu n u pye: «Naa n taha ra na!» Lewi n yir, ma taha u na u kuãŋ ne.

¹⁵ Loo kur ye, Yesu pye dir na u kãnyãrwai ne Lewi kaha wo. Kufar wããfa pye pe ba nihi, poo tesē kãmpēe- yãrfa mpãy ter ne. Pe bye wãã naa n di pe ne. Poo nawee- mii ter me pe ba syar, ma naa n taha u na.

¹⁶ Yãhã kaiyarfa mpãy pe pye yĩmbui nen na Yiifee- yahaseefa mpãy ne pe n yee Farisyē, poo me pe pye ke fla na. Pe n Yesu yãã, tuu wãã n

di kufar wããfa ne ma suhu kãmpee- yãrfa mpãy ter ne, pe n le pãã u kãnyãrwai ye ma yee: «Ah nwa ta u n nii wãã n di kufar wããfa ne, ma suhu kãmpee- yãrfa ne?»

¹⁷ Yesu n pe kapãn luhu, ma pe pye ma yee: «Yĩnwerfa sã me pe tyinfua tay ye, yanfa poo pe u tay. N pa kãmpee- yãrfa myaha na, ma n ke pe koho klaha. Mpãy pe pe ya yãŋ poo ma kãnyĩ yãrfa, n sã pe poo mii myaha na ye.»

Kalε saha wãã le kafũhũ ne ye

(Mat 9.14-17; Luke 5.33-39)

¹⁸ Per gaa, Nsãn nawee- tããfua kãnyãrwai ba pe yẽ tã digi na, tesẽ Farisyẽ ye ne. Nawee-mpãy n ba Yesu pye ma yee: «Nsãn kãnyãrwai pe yẽ tã digi na, tesẽ Farisyẽ kãnyãrwai ne, mboo kãnyãrwai sã -sã le syi pye ye.»

¹⁹ Yesu n pe yẽ sya kakuãcran ne ma yee: «Ah ye laam wo, cafãn yigifa ga waha fãn wãdi sye la cafãn yigisaha wo, u cafãn yigifua yĩnde na? Ye cã le saha pye ye rεhε!

²⁰ Per gaa -sã ma ke n pai, u cafãn yigifua ga ba yigi kãã pe laam wo. Koo per maa nɔ, pe ga ba cã naa pe yẽ tã digi na.

²¹ Waa sã faafuẽ faagblaha gbe, ma nayredyaha wihi pãhã n tã ye. Mii loo sã ne ye, le faafuẽ faagblaha ga le wãdyaha tyĩn jũũ, kaa n maha gbihi taha ke cersadyaha fla na.

²² Waa sã maha sēmper le srafũhũ sakueeler wo ye. Ma'a loo pye, pe sēmper maa yir, te srafũhũ sakueeler ga fe, pe sēm n woo tãŋ, te srafũhũ sakuee tii maha klaha- taha le na. Koo

kē sēmper yai pe le srafūhū sakueefān too laam wo.»

*Yesu tesē kani per wī ne
(Mat 12.1-8; Luke 6.1-5)*

²³ Kani per gaa na, Yesu ba tar raa yi naa n yaha u kānyārwai ne. Pe kānyārwai nii n yār, ma te tar kasan kāy, ma te wihi kū n tēr.

²⁴ Pe Farisyē n Yesu pye loo na ma yee: «Yāṅ lii pe n pye! Wo kānde le kai- nkāy yar ke sē yai ke naa n pye kani per wo ye, nwa ta ma kānyārwai n nii le syi laa pye?»

²⁵ Yesu n pe yē sya ma yee: «Ye le kal yāā Yāhā sabangbāṅ wo, faale yīṅfua Dawide u bii lii pye, per gi fāā bii war pe na woo tesē u nawee- ne, ngaa sē pye pe ye ye.

²⁶ Dawide n dye Yāhā kangbāṅ laam wo, bur rii re bii kē Yāhā ye, u n te gbe di. Ke cāā na, Abyatare kē ruu pye Yāhā yūndefa yīṅfua. Wo kānde na, yūndefa ya sē na pe yai too bur nde ne? Dawide -sē bii taa gbe di te wo, ma sya ba taa wāā u nawee- kē.»

²⁷ Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Yāhā kani per ta nawee wāyōṅ wī na, tesē u wāwū wī ne. Yāhā sē nawee tāhā ma yee u naa fēn sya kani per wo ye.

²⁸ Koo gε kē, u Nawee Puee kē u ma kani per yīṅ na.»

3

*Yesu kānwaagefua waa jaa ke kani per wo
(Mat 12.9-14; Luke 6.6-11)*

¹ Yesu n maha dur ga Yiifee- yawāhā nwoŋ wo. Ke per, dya waa pye kânwaage ne.

² Farisyē mpây pe pye ke fla na, pe naa Yesu yāŋ ncā u ga yee, u ga u dya jaa ke kani per wo laa? U ma le pye, pe n waha yee, a ter u ma u tee pye.

³ Yesu n u kânwaagefua pye ma yee: «Yir ba yer nwo wo, nawee- telai wo!»

⁴ Mpây pe naa n yāŋ, u n dur yagaa, ma poofa yey: «Wo kände wo, lii wāpyeŋ le yō? Kayī wāpyeŋ yō kani per wo laa, kapee wāpyeŋ loo le yō? Wo nawee yrā sya yaha laa, wo u wī pye klaha-?» Pe n yaha le, pe sē laa pā ye.

⁵ Yesu n pe yāŋ ncafūhū ne, u laam bye maha ba wlāhā, tuu yāā pe nawee- laam ba waha ter. U n u dya pye ma yee: «Ma koho dii wāā!» U n ke dii wāā, ke koho n dur yō nii u ye.

⁶ Pe Farisyē n ta ter yi ke Yiifee- yawāhā nwoŋ wo, maa pe ya wāā Galele kui yīŋfua Yerote nawee- mpây ne. Pe n le yāŋ, pe ga waha Yesu boo wāboo ter gii syi na.

Nabuar n pai Yesu ye

⁷ Yesu n yi, ma ka Galele langbāŋ fla na u kānyārwai ne. Nabuar pye, pe naa n taha u na.

⁸ Pe naa n yi Yurusalem wo, Galele kui ne, Yude kui ne, Yidume kui ne, tesē kui nkāy ne ke ma Yurdane lafeŋ kue ngaa kūndi ye, tesē kui nkāy ne ke ma Tyir tāy Syidō ne. Yesu u naa kai- nkāy pye, pe naa ke luhu, koo syi kē nabuar n te ya wāā naa n pai u ye.

⁹ Yesu n sya u kãnyãrwai pye, pe salangbãñ gaa ke ta u kê, u n dugu dye, pe nawee- ma syi pe u waa yigi fãnga ne ye.

¹⁰ Tuu naa nabuar jaa, koo syi kê mpãy bye pe naa n yaa, pe n naa u ke ma ga te u na.

¹¹ Sãndãpee pye, pe ma u yãã pe ga ba kãnklũy gbãã u tãy, pe naa n kui pe yee: «Yãhã Dya kê ma ne.»

¹² Yesu -sẽ le pãã naa n waha pe ye, pe ma syi pe u wĩ tõr naa n yar ye.

*Yesu kãnyãrwai sãnsye syãm yãñ yi
(Mat 10.1-4; Luke 6.12-16)*

¹³ Loo kur ye, Yesu n ba dugu ga yãñ gaa yĩñ na. Tuu pye nawee- mpãy wĩ na, u n pe yee pe n pa u ye.

¹⁴ Nawee- sãnsye syãm ba me tuu yãñ yi, pe n ga nii u kãnyãrwai. U n pe yãñ yi pe nii u ne, u n ba pe lehe wãã, pe n ga naa Yãhã wũhũ yar.

¹⁵ U n fãnga wãã pe kê, pe n waha sãndãpee kar tege naa n kãã nawee- yĩñ na.

¹⁶ Nawee- sãnsye syãm mpãy u yãñ yi, pe myar nde:

Syimu wii Yesu Pyar myaha taha u na.

¹⁷ Syake tesẽ u cĩfua Nsãn ne. Sewede pii me. Yesu n Ponoreke myaha taha pe na; le yĩntaha ne, pe ma mii yãhãgbãã tẽñ dyañ.

¹⁸ U n maha Andere yee, Filipe ne, Bateremi ne, Matehe ne, Tema ne, Alefe dya Syake ne, Tadee ne, Syimu ne wii klokai- wãgbihi n tãy u ye,

¹⁹ tesẽ Syikaryote klofa Yuda ne, wii ruu ga ba Yesu yi u napĩ- kê.

*Kai- nkāy pe pãã taha Yesu na
(Mat 12.22-32; Luke 11.14-23; 12.10)*

²⁰ Yesu n tege ke yãñ yĩñ na u kãnyãrwai ne, pe n dur ga kaha wo. Nabuar n maha te ya wãã ba ta. Draha gε sē yãã Yesu ye u n ga di u kãnyãrwai ne ye.

²¹ U nna pe le luhu, pe n yee, a ter u yĩñ yir. Pe n kãnde sya ma pa, poo n pai u yigi ter.

²² Yãhã kaiyarfa mpãy ba yir Yurusalem wo, ma tege ba klo lii wo Yesu pye na. Pe n nii le pãã Yesu wĩ na ma yee: «Sãndãpee yĩñfua Sebulēhē kē u ma u dya nwo yĩñ na. Pe sãndãpee yĩñfua kē tuu fãnga wãã u kē, u n waha sãndãpee kar tege naa n kãã nawee- yĩñ na.»

²³ Koo kē Yesu n pe yee ba, maa pe yar ma yee: «Setane, sãndãpee yĩñfua saa sya naa u kur kar ye.

²⁴ Kãntraha nenfa ma kuee n wãã pe ya ne, koo kãntraha saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye.

²⁵ Nwoñ nenfa ma kuee n wãã pe ya ne, koo nwoñ saa waha gbihi nii ga yahasee ye ye.

²⁶ Ke syi ne, Setane ma kuee n wãã u ya ne, wãhã ma pye u kãntraha wo, u fãnga saha ka yahasee ye ye, ke ga klaha-.

²⁷ Waa saha dye fãngafua waa kaha wo, u u wãn yuhu gbe, mii u sē cãã u pua yigi yaha wa ye. U ma -sē waha yia u na ma u pua, u ga waha u wãn bye yuhu gbe u ye.

²⁸ Ta n cĩnde nde pãã ye ye, Yãhã ga waha nawee kapee- laha kãã u yĩñ na, u yorpeer bye ne.

29 Ma -sē yee wii woo tuu ga yorpeer pãã Yãhã Yrã Fãnga wĩ na, loo kapee nde saa kua yãã u yĩŋ na ye.»

30 Pe tee naa n pãã ma yee sãndãpee ma Yesu yĩŋ na, koo kē u n kai- ngĩ pãã pe ye.

Yesu nna

(Mat 12.46-50; Luke 8.19-21)

31 Loo na, Yesu nahafua n ba dye Yesu cĩifa ne. Pe n kuee nkur ye, ma waa lehe wãã Yesu ye tuu pa.

32 Yesu pye tuu ba tege nii nabuar raa telai wo, pe n ba u pye, a u nahafua ma nkur ye tesē u cĩifa ne, pe u yee tuu ka pe fla na.

33 Yesu n pe yē wãã sya ma yee: «Ta nahafua kē wii ne, ta cĩifa me mpāy ne?»

34 Loo na, u n pe nawee- yãŋ, pe tege nii ma u gbey le. U n dur ma yee: «Ye sē yãã, ta nahafua ma nwo wo, tesē ta cĩifa ne.

35 Mpāy pe Yãhã wũhũ pye, poofa pe ma ta cĩifa, ta syafa, ta nahafa.»

4

Yesu kakuãcran pãã digi yãrfua wĩ na

(Mat 13.1-23; Luke 8.4-15)

1 Yesu n maha ka ke Galele langbãŋ yē na, ma ga nii nawee- klaha. Pe nawee- ba nihĩ ga ta ter, u n sya dugu dye nii salangbãŋ gaa laam wo. Ke salaŋ pye loho yĩŋ na, pe nawee- -sē pye langben na.

2 U n nii kaplãŋ kuã cra n pãã, ma nii pe klaha kabuar ne. Tuu naa pe klaha, u n ba pe pye ma yee:

³ «-Ye yaha le, ye ra kapān luhu! Dya waa yi u kaha wo, ma ga digi yār u tar laam wo.

⁴ Tuu naa ke digi yār u tar wo, pii mpāy n ga too kānde ngbeṅ na. Kānsyām n pa, maa pe wāy di kãã.

⁵ Pii mpāy n ga too ntēmbakor fla wo. Kāntraflūhū sē pye yō ke fla na ye. Loo n ta pe pii sē waha dye ga laam wo ye, ma ta ter fīy.

⁶ Yaliile yai ke ba war dye yīndai wo, ke n too dir wān suhu boo. Te nnen sē waha ba ser yigi yō ye, ke fla tee pye ntēmbakor fla.

⁷ Pii mpāy n ga too ngur wān taa nsoho wo. Te n ba fīy, te ngur wān n te puār, te sē waha le dye ma sa ye.

⁸ Pii mpāy n -sē too kåntrayūhū na. Poo n fīy, ma yir, ma le dye, ma sa. Taa n pii le car, taa n faa le gboho, taa n le gboho.»

⁹ Yesu n pe yar taha ma yee: «Wii ma n traha u ke yīntaha cã, u luhu yō!»

¹⁰ Pe nabuar pe ba ter wa, nawee- mpāy pe pye Yesu tã, tesē u kãnyārwai ne, pe n yee u ke kaplāṅ yīntaha gbihi tōr yar poo na.

¹¹ U n pe pye ma yee: «Kai- nkāy nawee- sē cã yãã Yāhã Yai wīi na ye, Yāhã ta yii n ke cã. Ma -sē yee mpāy na pe sē ke yīntaha ke ye, ke ga naa n tōr pe ye kakuācranṅ ya wo.

¹² Ke syi,
 <pe n waha yāṅ naa n yō,
 ngaa sē -sē ga naa n yãã ye.
 Pe n waha luhu naa n yō,
 laa sē -sē ga naa n war ye.
 Mii loo sē ne ye, pe ga faha ba Yāhã kānde yigi,
 ke n pe kapee- laha kãã pe na.> »

13 Yesu n pe pye ma yee: «Tee sē kapān nde yīntaha war ye, ye -sē ga ba pye mii ye te nampyen- too war, tii tē ga ba tōr ye ye? Ta n le kapān yīntaha tōr ye yar.

14 Nawee wii tuu Yāhā kaplān tōr, u ma mii digi yārfua dyaŋ.

15 Nawee- mpāy laam plāhā mii le kānde ngben dyaŋ, pe pii pe too na. Pe ma le Yāhā kapāyī luhu, loo yalebya wo Setane sāndāpee yīnfua ga ba le yi kāā pe laam wo.

16 Nawee- mpāy laam ma mii ntēmbakor fla dyaŋ, pe pii pe too na. Pe ma le kapāyī luhu, loo yalebya wo pe ga le sya nuhu ne.

17 Le sē -sē ga nii gbāā pe laam wo ye. Le ma ba nii mii wāfāy dyaŋ pe na tesē fēn ne le kapāyī wī na, pe ga loo bye miy yaha.

18 Mpāy ter maha ma, pe ga le kapāyī sya pe laam wo mii pii mpāy dyaŋ pe too ngur fla wo.

19 Poosyifa ma le kapāyī yāā luhu, driyē laangar -sē gboho ter pe laam wo, wale wāke ne, yīnde wān wāke ne. Too wī ma ba gboho ta ter pe laam wo, te ga nii tā le kapāyī na, pe saa yer le kapāyī kur ye ye.

20 Mpāy -sē ma, pe ga le kapāyī sya pe laam wo mii pii dyaŋ pe too kāntrayūhū fla wo. Pe ma le kapāyī luhu, pe ga le sya cīnde, le n nii gbāā pe laam wo. Le kapāyī pii ga le pe laam wo, le kayūhū sa; mpāy pe sa gboho, mpāy pe sa yai, mpāy pe sa car.»

*Yāhā Yai wī ma mii naaloho dyaŋ
(Luke 8.16-18)*

²¹ Yesu n maha kakuãcran nde pãã pe nabuar ye ma yee: «Pe ne naaloho ndyan tar ba la, pe ba le ta pe katanj cĩn tã le na laa, pe ba le le wãã gbãngbahara flãhã tãy? Ta n yee, pe ne le wra yaha kããnkui na.

²² Ngii ngii ke wũhũ nii, ke ga ba nii gbaa na, lii nawee sã le cã yãã ye, le ga ba cã yõ.

²³ Wii ma n traha u ke yĩntaha cã, u luhu yõ!»

²⁴ Yesu n maha le pãã pe ye ma yee: «Tee nkãy luhu, -ye ye laam yaha ke na! Tee n luhu mii syi, Yãhã ga ba kaa taha ye wãwar na koo syi.

²⁵ Wii ma waha ke war cacar, u ga ba ke war naa n gboho; wii ma -sã ke wãwar sye, car gii tuu cã ke ga faha u na.»

Yãhã Yai wĩ ma mii digi dyanj ke n fĩy

²⁶ Yesu n maha yee: «Yãhã Yai wĩ ma mii dya waa dyanj tuu yẽy tãhã u tar wo.

²⁷ Te yẽy ga fĩy, te naa n le, u saa laa cã le na ye. U sã wãy faha woo, u ma yrãnj woo, te yẽy ga naa n fĩy ke yai ke yĩmper.

²⁸ Kãntraha sã na, ke ne re ta te n fĩy te ya ya, te ba nduanj kũũ, te sa, te pii le?

²⁹ Te pii ma ba le koo na, u tarfua ga pa u ba re yaa.»

Yãhã Yai ga cãã klonj ke cã ba gboho

(Mat 13.31-32, 34; Luke 13.18-19)

³⁰ Yesu n maha yee: «Waa maha waha Yãhã Yai wĩ tõr nwa ne? N ga waha le yar ye na kakuãcran lii syi ne?

³¹ Le ma mii ngaa puale dyanj. Le tãhãyale wo, le klonj pii bye na.

³² Le ma fīy yi, le ga yir, le gboho ta ter tãṅ dir wãṅ ter bye na, le sya kayangbãṅ yi, kãnsyãm n sya ba naa pe nseṅ ta yĩm wo te kayay laam wo.»

³³ Yesu naa nawee- klaha kakuãcraṅ busãã ne ke syi. Pe nawee- pe ne ga waha kakuãcraṅ nkãy war, u naa koo tõr pe ye.

³⁴ U sã naa n pãã pe ne mii kakuãcraṅ sã kã ye. U ma -sã ba nii u ya ya u kãnyãrwai ne, u ga cã ke kaplãṅ yĩntaha gbihi tõr yar pe na.

*Yesu teflahangbãṅ yer
(Mat 8.23-27; Luke 8.22-25)*

³⁵ Koo per yayiĩn na, Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Ye pa wo n dii ter kũndi ngaa ye.»

³⁶ U kãnyãrwai n wloho yi kãã te nabuar wo, ma ga dugu dye ke salangbãṅ wo Yesu tuu ba dye nii kii wo, pe n nii n ter. Salangbãṅ taa pye ke langbenṅ na, nawee- mpãṅ n dugu dye te wo, ma ter.

³⁷ Teflahangbãṅ gaa n yir wãfua ne, ma sya loho fua gbe le wãã n taha pe na ke salangbãṅ wo, ke n sya yĩ naa n wa.

³⁸ Yesu pye ke salangbãṅ namlã kue ye, tuu ba sã wãṅ, ma yĩṅ gbã yigi yĩngbũhũ ne. U kãnyãrwai n u gbã yir, ma u pye ma yee: «Wo Yĩṅfua, ma sã yãã la waa kuee le wo?»

³⁹ Yesu n yir, ma sã ke teflaha na, ma pãã ke loho ne ma yee: «Yaha le, nii sũũ!» Ke teflaha n yer loo na, ke fla n nii seyĩ.

⁴⁰ Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Nwa ye n nii n fya? Ye Yater wee la ye ne?»

41 Pe -sē ba fya, ma naa le pãã pe ya ye ma yee: «Hãã, -ye naa dya nwo yãñ, teflaha n luhu u ye ke langbãñ loho bya ne.»

5

*Yesu sãndãpee kar tege kãã dya waa yĩñ na
(Mat 8.28-34; Luke 8.26-39)*

¹ Pe n ga no ke kãntraha langbãñ kũndi ngaa ye, Jerasinefa kãntraha wo.

² Yesu wãtegekãã ke salangbãñ wo, dya waa n yi gbũhũ fla na, ma u wãã n pai.

³ Sãndũpee waa pye u dya yĩñ na, ma u ta u n naa n nii gbũhũ fla na. Ntẽn namihi ge ne pe sē waha u dya pua yigi naa n yaha nantãñ ye.

⁴ U dya pye, pe ma yir, pe ga u tre pua ntẽn namihi ne. U -sē ga te ntẽn namihi cer, tuu te ntẽn wãn ka. U wãyigiyaha fãnga sē pye waa ye ye.

⁵ Ke yai ke yĩmper, u naa wãtay ya tay gbũhũ laam wo, tesē yãñ yĩñ ne, ma naa n kui, ma maha naa u ya duai ntẽmbar ne.

⁶ U n Yesu yãã deydey, ma fã ba kãnklũy gbãã u yaha ye,

⁷ ma tẽ sya fãnga ne ma yee: «Ke Yãhãngbãñ Dya Yesu, nwa taa ga pye ra na? N ma nar, Yãhã yãñ, ma'a syi ma ra pẽn ye.»

⁸ Yesu naa n gbey u na ma yee: «Sãndũpee nwo, tege kãã u dya yĩñ na!»

⁹ U n u dya yey ma yee: «Ma myaha mii?» U n yee: «Ta myaha Nihinihi, wo ma wo nihi.»

¹⁰ U n nii le sron nar Yesu ye, tuu ma syi pe sãndãpee kar kãã ke fla draha wo ye.

¹¹ Kaha tyε- mpāy -sē pye, pe wānihi; pe pye pe naa n di ke yāŋ fla na.

¹² Pe sândāpee n Yesu nar ma yee: «Wo nɔ wāã tyε- mii fla na, wo n ga dye nii pe laam laam wo.»

¹³ Yesu n le sya pe ye. Pe sândāpee n tege kãã u dya yīŋ na, maa dye pe tyε- laam laam wo. Pe tyε- n ke ngbenj fã tege, maa too dye ke langbãŋ laam wo, ma ku. Pe ba tyε- naha kua.

¹⁴ Mpāy pe naa pe tyε- naha, pe n fã tɛr, maa le kapān pãã pe klofa ye, tesē wlefa ne. Nawee- n pa, maa yāŋ lii le ba pye.

¹⁵ Pe ba nɔ Yesu fla na, pe n u dya yãã, dya wii sândāpee busãã pye u yīŋ na. U dya yīntaha ba too, u n ba faha wān le tege nii, nafããn pyer sē pye u na nantāŋ ye. Pe nawee- n fya, ma sya nii n sege.

¹⁶ Mpāy pe ba ke kai- byε yãã yīnde ne, poo n u dya wīl gbe, ma tōr pe ye, tesē pe tyε- wīl bya ne.

¹⁷ Pe n too Yesu wānar na, tuu tɛr kãã, u pe klo ta yaha.

¹⁸ Yesu tuu dugu naa n dye ke salangbãŋ wo, u dya wii sândāpee pye u yīŋ na, u n Yesu pye woo ga ka u ne.

¹⁹ Yesu sē le sya u ye ye, ma u pye ma yee: «Dur ga ma kaha wo, ma nna fla na. Yāhã ke ma fɛn di, ma nkāy byε pye ma kē, ka maa ke tōr pe ye!»

²⁰ U dya n tɛr. Yesu tuu lii pye u kē, u n ga nii le pãã nawee- ye ke kui sēnsye teebɛɛ byε wo. Mpāy pe naa le luhu, le naa pe laam wɔ.

Syase pueesya tesē cɔɔ wii tuu tɛ Yesu nayroho na

(Mat 9.18-26; Luke 8.40-56)

21 Yesu n dur ga u kãnyãrwai ne ke langbãñ kũndi nge na, ke salangbãñ ne. U pye ke loho tãý, tuu ba yer nabuar ne te ba wo tã u na.

22 Yiifée- yawãhã nwoŋ yĩnfua waa n pa, u myaha Syase. U n Yesu yãã, ma kãnkľũy gbãã u yaha ye,

23 ma nii u nar u fihĩ yõ woo na, ma u pye ma yee: «Ta pueesyale ma le ga ku, n ma nar, pa maa klue taha le na, le n kãhã yir, le nii yrãñ na!»

24 Yesu n ka u ne. Nabuar naa n taha u na, ma u wãã sya naa n kor kue bye ye.

25 Te nabuar laam wo, cõc waa -sẽ pye. U ntõr kuee naa n woo u ye dye- sênsye syãñ, wãyer wee ye.

26 U ba fãý gbobo ter tyinfa busãã koho wo; u wale bye ba ka tãñ pe ye. U sã -sẽ naa n puar ye, te yan too ma cã ba naa n sye u ye.

27 U n Yesu wĩ luhu, ma -sẽ pa pe nabuar wo Yesu kur kue ye, ma ba te u nayroho na.

28 U ba le ga yigi ma yee: «N ma yãã te u nayroho ya na, n ga jaa.»

29 Tuu te Yesu nayroho na ke syi, le yalebya wo u ntõr wãwoo n yer, u n yãã u yan te yi kãã u wo.

30 Yesu n le cã le yalebya wo, ma cã ma yee fãnga gaa yi u wo. U n wã klaha pe nabuar laam wo ma yee: «Yoo te ra nayroho na?»

31 U kãnyãrwai n u pye ma yee: «Ma pe nawee- yãã pe ma kor n klaha teebehe bye wo, taa -sẽ maha n yey yoo te ma na.»

32 Yesu -sẽ ba yãñ gbey naa n klaha yoo nde pye.

33 U cõc n nii n sege fyar koho wo, tuu ba cã wa lii le u yãã. U n pa, maa kãnkľũy gbãã Yesu

yaha ye, ma le cĩnde bye tɔr u ye.

³⁴ Yesu n u pye ma yee: «Cɔɔ, taa ra ta ma Yater, loo le ma jaa. Naa n gaha pra, ma yan tii yi kãã ma wo.»

³⁵ Yesu tuu naa koo pãã, tēnlɛɛ mpāy n yir Syase kaha wo, ma ba u Syase pye ma yee: «Ma pueesya ku, maa maha Yĩnfua fāy ma nwa pye?»

³⁶ Pe n nii n pãã, Yesu sē -sē pe kuɛ yāŋ ye, ma Syase woo pye ma yee: «Ma'a syi fya ye, ra ta ma Yater, loo ya!»

³⁷ Loo kur ye, Yesu n Syase kaha kãnde sya u ne. U sē -sē sya waa n ka u ne ye mii Pyar ya sē kē ye, ma suhu Syake ne, u cĩfua Nsān ne.

³⁸ Pe n ga nɔ Syase kaha wo, Yesu n pe nawee-yãã, pe fã gbey n klaha, mpāy ne pe n wūn ma n kui.

³⁹ U n dye ga ke kaha laam wo, maa pe pye ma yee: «Lii tee fã gbey n klaha ke syi? Nwa ta ye n nii n wūn? U kicar sē ku ye, wāy ya tuu sã wāy.»

⁴⁰ Pe n u lɛr. U n pe bye ta pe n yi. U n u kicar tuhufua ya yigi, u nahafua ne, ma suhu kãnyārwei tãã mii ne. U kicar tuu pye nwon gii laam wo, pe n dye ga ke fla na.

⁴¹ U n u kicar yigi koho na, ma u pye Yiifeeyor wo ma yee: «Taleta kume.» Loo yĩntaha kē, kicaale yir!

⁴² Le kicaale n yir le yalebya wo, ma nii n yār. Le pye dyɛ- sēnsye syāŋ ne. Pe nawee- pe nde yãã, le n yē gbãã pe na, ma sya ga ta tɛr.

⁴³ Yesu n -sē pe yar waha, pe ma syi nawee waa n le cã ye. U n maha pe yar ma yee, pe ngaa wãã u kicar kē u n di.

6

*Nasarstefa Yesu wĩ sye
(Mat 13.53-58; Luke 4.16-30)*

¹ Yesu n yir ke fla na, ma ka klo lii wo, tuu ba le na. U kãnyãrwai pye u ne.

² Kanii per, u n nii ma nawee- klaha Yiifeyawãhã nwoŋ wo. Nabuar mpãy pe naa n luhu u ye, le n pe fe gbe, pe n nii n yee: «U pye mii ma Yãhã wũhũ bye cã tõr n yar? Yoo tuu roo laantor le u laam wo? Laanwo wũhũ ngĩ bye ne tuu n pye, u koo fãnga yãã na?»

³ Woo sã na Maari dya, wii u ma katyigi tafua? U cĩfa sã me la Syake ne, Syose ne, Yuda ne, tesã Syimu ne? U syafa poo sã na pe ma wo ne nwo?» Loo n ta pe sã waha Yesu wĩ sya ye.

⁴ Yesu n plãhã nge tõr pe ye ma yee: «Ma yi kãã Yãhã kaplãŋ tõrfua kusey nawee- na, u nwoŋfa ne, u kahafa ne, tebehe bye nawee- u yãŋ.»

⁵ Yesu sã waha laanwo wũhũ busãã pye ke fla na ye, mii yanfa mpãy ya sã me tuu klue taha pe na, ma pe jaa ye.

⁶ Tuu yãã u gbenteefa pe u wãtaŋ sye pe Yater, le n laam wo u kã. Loo kur ye, u n ka maa nawee-klaha kãnkãy kukui wo.

*Yesu u kãnyãrwai sãnsye syãm lehe wãã
(Mat 10.5-15; Luke 9.1-6)*

⁷ Yesu n u kãnyãrwai sãnsye syãm bye yee ba, maa nii pe lehe n wãã nawee- sãnsyãm. U n fãnga wãã pe kã pe waha sãndãpee kar tege naa n kãã nawee- yĩŋ na.

⁸ U n maha pe yar waha ma yee: «Ye n gaha yrãhã ye, ya'a syi ngaa gbe yigi ke n naa ye ndege

ye. -Ye yrāhāyār kái ya gbe yigi, ye ma syi ngaa kadiŋ gbe tesē nkānfaha ne, tesē war ne jifaa wo ye.

⁹ -Ye ntāāfey le, -ye kalen nanen ya le!»

¹⁰ U n maha pe yar ma yee: «Ya'a ga dye klo lii wo, pe ma syāsaha wāā ye kē kaha gii wo, -ye kuee koo kaha wo ye sya ba ter.

¹¹ Teelii nawee- ma ye yē yor sye, tesē ye wāyigita wīi ne, -ye ter pe klo yaha! Ye ma nii n ter, -ye ye tre mplēm kor yaha pe na, pe n cā lii ma pe dye, poo pe le ke.»

¹² Yesu kānyārwai n ka loo na, ma ga Yāhā kaplāŋ tōr n yar nawee- na, ma yee pe le sya pe le cā pe kapee- wāpyen sē yō ye.

¹³ Pe sāndāpee buar kar tege naa n kāā nawee-yīŋ na, ma naa yanfa busāā tuhu sēm- ne, pe n kāhā naa n yir.

*Nsān tesē Yerōte ne
(Mat 14.1-12; Luke 9.7-9)*

¹⁴ Yesu myaha tēŋ n ba teebehe bye kua. Galele kui yīŋfua Yerōte n Yesu wīi luhu. Nawee- mpāy naa n pāā ma yee: «Nsān nawee- tāāfua wii tuu ba ku, u dur ba yrāŋ na, koo kē u n waha laanwo wūhū pye.»

¹⁵ Mpāy naa n pāā ma yee: «Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli kē.» Mpāy maha naa n yee: «Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua waa kē u ne.»

¹⁶ Yerōte tuu Yesu wīi luhu, u n yee: «Nsān nawee- tāāfua kē! N ba ta pe n u yīŋ ceŋ, u maha dur ba yrāŋ na.»

¹⁷⁻¹⁸ Lii le ba dye Yerōte nsoho wo Nsān ne, le nde: Yerōte ba u cīfua Filipe cōo Yerotyade tyīn

sya u ye. Nsân naa le kuân u ye ma yee: «Ma sê yai ma ma cïïfua cɔɔ gbe ta ma wũũ ye.» Yerote n yir, ma ta pe n Nsân yigi, ma u pua ma u le nwompihi wo.

¹⁹ Nsân wĩĩ naa u Yerote cɔɔ yaa, u n sya naa u ke gbã ne.

²⁰ Yerote sê -sê naa le sya u ye ye. U naa Nsân fya, u ba cã Nsân ba sron, u maha pye Yãhã nawee. Koo kê Yerote n koho naa n paha u na. Nsân kaplãŋ naa u fãÿ, ma -sê naa n tãÿ u ye.

²¹ Yerote cɔɔ yĩŋ -sê ba tãÿ Nsân wĩĩ na, Yerote seese gbar per. Ke per na, Yerote ba u tẽntẽ-yĩŋfa yee ba dir na, tesê u naanmiy yĩŋfa ne, ma suhu Galɛɛ yahaseefa ne.

²² Yerote cɔɔ pueesya n dye ke nwongbãŋ laam wo, ma yɔɔ. Le n tãÿ Yerote ye, pe nawee- bye ne. Yerote n u capua pye loo na ma yee: «Ngii wĩĩ ma tãÿ ma ye, ta yar ta n ke wãã ma kê.»

²³ U n Yãhã di, ma u pye ma yee: «Ma'a ngii wĩĩ pãã, maa ke yãã, ke ma sya pye ra kãntraha kui kãnkãyaha neŋ.»

²⁴ U kicar n yi, ma ga u nahafua yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee n ngii wĩĩ pãã?» U nahafua n yee: «U yar u Nsân nawee- tããfua yĩŋ cer wãã ma kê.»

²⁵ U capua n dur ga farfar Yerote fla na, maa u pye ma yee: «N n yãŋ, ma Nsân yĩŋ cer wãã ra kê yagaa nge na, tasa laam wo.»

²⁶ Yerote yĩntaha bye n tãhã. Tuu ba Yãhã di pe nawee- yĩnde na, u sê sya ma u yẽ dur ye.

²⁷ U n ta ter loo na, ma seraasyi naa waa lehe wãã, ma u pye u ga pa Nsân yĩŋ ne.

28 U seraasyi naa n yi ter, ma ka ke nwompihi laam wo, maa Nsãn yĩŋ cɛr, ma pa ke ne tasa wo maa wãã u capua kē. U capua n -sē ke sya wãã u nahafua kē.

29 Nsãn kãnyãrwai pe ba le luhu, pe n pa, ma ba u nakugu gbe maa le gbĩ wo.

*Yesu nawee- nyersũ yĩbua yě woo, tahar ne
(Mat 14.13-21; Luke 9.10-17; Nsãn 6.1-14)*

30 Yesu tẽnlehe n ba dur ba u fla na. Lii bye pe ga pye, nkãy bye ne pe ga nawee- klaha, pe n ke tōr u ye.

31 Nawee- mpãy pe naa n pai, ma dur naa n ter, pe ba nihi ter; Yesu sē draha ge yãã, ma ga di u kãnyãrwai ne ye. U n u kãnyãrwai pye ma yee: «Ye pa, wo n ka dragba gaa laam wo, ye n ga faa wũu dye.»

32 Pe n salangbãŋ gbe, poo n gaha nii teelaa wo pe ya ya.

33 Nabuar n -sē pe yãã tersaha wo, ma pe yãŋ cã. Pe n yir kukui bye wo, ma tyĩ yãr ga cãã dye ke teele wo Yesu yaha u kãnyãrwai ne.

34 Yaliile Yesu tuu yi ke salangbãŋ wo, u n pe nabuar yãã kacãn wee ye. Pe nawee- fɛn n u sron yigi, pe pye mii mbaa dyaŋ u mbanaha wee pe ne ye. U n too kai- na, ma nii pe klaha, ma pe klaha.

35 Yai ke ba kua kua naa n wa ke syi, Yesu kãnyãrwai n pa, maa u pye ma yee: «Yai kua kua wa, wo maha ma dragba wo.

36 Pe nawee- ta pe n ka tũntũn kle wo, kusyĩmbɛhe ne, pe ga waha ngaa par di.»

37 Yesu n pe yě sya ma yee: «Yii γε -ye digi wãã pe kě pe n di!» Pe n u yey ma yee: «Waa war nagbey bur yãã na, wo waha par wãã?»

38 Yesu n pe yě wãã sya loo na, ma yee: «Bur wãy nii te ma ye ye? -Ye ka yaa yãŋ!» Pe n ga yãŋ, ma ba u yar ma yee: «Bur wãy bua te ma wo ye tesě fua- syãm ne.»

39 Yesu n kãnde wãã u kãnyãrwai kě, pe n pe nawee- ta pe n tege nii ga ke nyěpěŋ na, flε flε.

40 Pe n pe ya to to nii ga, kaa na nawee- gbeebua, kaa na nawee- gbeesĩ sěnsye.

41 Yesu n te bur bua gbe, pe fua- syãm ne, ma yĩntaha kuã yir wãã yãhãyĩŋ kuε ye, ma Yãhã pye ma yee: «Ma syaha kě.» U n te bur la cεr, ma re wãã u kãnyãrwai kě, pe n te la klaha nawee- kě. U n maha pe fua- syãm la ke syi pe byε kě.

42 Pe byε n di, ma sya di yai.

43 Pe n takũyĩhĩ sěnsye syãŋ gbe ter te gber ne, tii pe di yaha.

44 Mpãy pe ba te bur di, pe naam ya ba nawee- nyersĩ yĩlbua tã.

*Yesu yãr ke langbãŋ loho na
(Mat 14.22-33; Nsãn 6.15-21)*

45 Loo kur ye, Yesu n ta ter u kãnyãrwai pye ma yee pe dugu dye ke salangbãŋ wo, pe dii ga ke langbãŋ kũndi ngaa ye, u yahasee ye, klo laa wo pe n yee Gbesyata. Woo n kuee kur ye, u kãnde wãã pe nabuar kě.

46 Tuu kãnde wãã wa pe kě, u n ka yãŋ gaa yĩŋ na, ma ga nii u laam wũhũ tĩr Yãhã ye.

⁴⁷ Yai n kua tâ, ma ke salangbãŋ ta yaha ke langbãŋ telai wo. Yesu -sẽ pye u ya ya kãntraha na.

⁴⁸ U n yãã ke salaŋ sê waha naa n fã pe ye ye, teflaha tee naa pe wãã. Ke -sẽ pye ngupa cir kuiyale syi, u n yir ma n gaha pe kue ye, ma nii yãr n gaha ke loho na, ma sya ne ga pe far ter.

⁴⁹ Pe kãnyãrwai n u yãã tuu n yãr ke loho na, pe n yee kusrãhã kē, ma too kule na ma n kui.

⁵⁰ Pe bye yĩnde pye u na, pe n fya ser yigi nii. Yesu n ta ter pãã pe ne ma yee: «-Ye ye laam waha, ye ma syi fya ye, ndoo kē.»

⁵¹ U n dugu dye pe ne ke salangbãŋ wo, ke teflaha n yer. Le n u kãnyãrwai laam wo maa far ter.

⁵² Pe laam kacãn tee ba kloŋ ter, pe sê ba Yesu fãnga cã yõ ye, yaliile wo tuu ba te bur bua la cer te n nihi.

*Yesu yanfa jaa Genesare kãntraha na
(Mat 14.34-36)*

⁵³ Yesu n ba ke langbãŋ dii wa u kãnyãrwai ne. Pe n tãhã Genesare kue kãntraha na, ma pe salangbãŋ pua yaha ke langben yē na.

⁵⁴ Pe kãhã yi ke salangbãŋ wo, pe nawee- n ta ter Yesu yãŋ cã.

⁵⁵ Pe n fã ga teebɛɛɛ bye wo, maa yanfa tēŋ n pai u kē pe kasãy wãn na. Mpãy pe naa u wĩ luhu teebɛɛɛ bye wo, pe naa n pye koo syi.

⁵⁶ Teelii teelii Yesu naa n gaha, kusyĩmbɛɛɛ wo woo, kungbãhã wo woo, kle wo woo, nawee- naa n pai pe yanfa ne nanihi fla wo. Pe naa u nar u tyii pe yanfa n te u nayrengbãŋ yē ya na. Mpãy bye pe -sẽ yãã naa n te ke na, pe naa n jaa.

7

*Yesu tesē Yiifee- wāle kānde wūhū ne
(Mat 15.1-9)*

¹ Per gaa, Farisyē ye tesē Yāhā kaiyarfa ne, pe ba yir Yurusalem wo, ma pa Yesu fla na.

² Pe n ba yāā Yesu kānyārwai mpāy sē naa pe klue yee pe wāle kānde wāyee na, ma cā naa pe dir di ye.

³ Le -sē pye ke dyaŋ, Farisyē ye ma suhu pe nampyeŋ- Yiifee- bye ne, pe sē naa ngaa di mii pe sē cāā pe klue yee gbegbe pe wāle kānde wāyee na ye.

⁴ Pe ma yir nanihi teebhe wo ma ba dye, pe saa di mii pe sē cāā loho wey wa gbegbe ye. Pe wāle kānde wūhū ba nihi, pe -sē ba ke bye yigi mii crāŋ wāyee ter dyaŋ ke ya ya, sekuhu wāyee ne, ntēngbāhā wāyee ne.

⁵ Koo kē pe Farisyē tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n Yesu yey ma yee: «Nwa ta ma kānyārwai sē wo wāle kānde wūhū pye ye? Ma sē yāā, pe sē pe klue yee wo wāle kānde wāyee na ma cā pe dir di ye.»

⁶ Yesu n pe pye ma yee: «Dawarfa me ye ne! Faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yisa tāhā kē tuu bii nde cāā yar yaha ye wī na, ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee:

«Nawee- mii, pe ra gboho pe yē kaplāŋ ya ne,
ma -sē yee pe laam wo pe fla dey ter ra na.

⁷ Pe ra gboho mii syi dyaŋ, yīŋ wee le na ye.

Nawee- pe kānde lii ta, pe tee loo ta,
ma n klaha ma yee Yāhā kānde ne.» »

⁸ Yesu n maha pe pye ma yee: «Ye Yāhā kānde ta yaha kānkāy na, ma nii nawee- kānde loo yar.

⁹ Ye -sē Yāhā koo kānde wūhū miy yaha cā, ye ye wāle kānde wūhū ta.

¹⁰ Ye sē yāā, wo faale wādyaha Musa bii le pāā Yāhā sabangbāŋ wo ma yee, Yāhā yee: <Ma tuhufua gboho, ma nahafua ne;> tesē: <Wii ma u tuhufua miipihī yee u nahafua ne, u yai pe u boo kāā.>

¹¹ Yii -sē nawee- klaha, a nawee ga waha u tuhufua pye u nahafua ne, u yee: <Ta koho kla gii tē ne ga waha wāā ma kē ma n di, ke ma korobaa;> le yīntaha ne, n ke ta yaha Yāhā kē.

¹² Ke syi, woofua ga waha tyii u tuhufua wākēŋ na, u nahafua ne.

¹³ Ye n pye koo syi, ma Yāhā kaklaha miy n yaha, ma ye wāle kaklaha gbe n yar nawee- na. Kai- busāā maha ma tee n pye ngī syi dyaŋ.»

*Kai- nkāy ke nawee le kapee- wāpyeŋ wo
(Mat 15.10-20)*

¹⁴ Yesu n maha pe nabuar yee ba, maa pe yar ma yee: «Ye bye, -ye yaha le ye luhu ra ye, -tee le cā!

¹⁵ Ngaa wee ke n yir nkur ye, ma nawee le kapee- wāpyeŋ wo ye. Kai- nkāy nawee tuu n ga, koo kē ke u le kapee- wāpyeŋ wo.» [

¹⁶ Wii ma n traha u ke yīntaha cā, u luhu yō!]

¹⁷ Yesu tuu ba pe nabuar ta yaha, ma ga dye nwoŋ laam wo, u kānyārwai n ga u yey le kakuācran yīntaha ne.

¹⁸ U n pe pye ma yee: «Ye bya, ye maha le kakuācran yīntaha war gblihi laa ke? Ye sē cā

la ngii ke n dye nawee nfēñ wo, koo sē kē ke u le kapee- wāpyeñ wo ye?

¹⁹ Ke ma sya dye ga u nfēñ wo, ke n gaha yi kāã u laha wo nyē wo, ke sē ma ne dye ga u laam gasaha wo ye.» Yesu le yar ke syi nawee- n waha cã wāfāñ wee digi gaa ter na ye.

²⁰ Yesu n maha pe yar ma yee: «Nkāy nawee tuu n ga, koo ke u le kapee- wāpyeñ wo.

²¹ Ye sē yāã, nawee tuu kapee- nkāy ga u ya laam wo, koo kapee- kē ke ne u taha tyatyāhã na, yuhur ne, naboos ne,

²² cayor wāleñ ne, war yīnde ne, laangbān ne, dawar ne, wāplanpye ne, yīnde wāyitoo ne nawee- wān na, kawar wāfua ne, yatan ne, nafāãñ pyer ne.

²³ Koo kapee- ngi bye nawee tuu n ga, ke u le kapee- wāpyeñ wo.»

*Cɔɔ wii tuu wee Yiifee ye, Yesu u pueesya jaa
(Mat 15.21-28)*

²⁴ Yesu n ter ke fla yaha, ma ka Tyir kue syi ye, Syidõ ne. U n ga dye kaha gaa wo, u sē naa n traha pe u wāpa wĩ luhu ye. Pe -sē le luhu.

²⁵ Cɔɔ waa, sãndũpee pye u pueesya yĩñ na, u n Yesu wĩ luhu, ma ta ter ga u fla na, ma ga kãnkũy gbãã u tãy.

²⁶ U cɔɔ sē pye Yiifeesya ye, u naa n yi Fenisye wo, Syire kãntraha na. U n Yesu nar, u u sãndũpee tege kãã u pueesya yĩñ na.

²⁷ Yesu n u pye ma yee: «Ma'a kicar digi gbe miy yaha pãmpii* kē, le sē yõ ye.»

* **7:27 7.27** Koo cãã na, mpāy pe sē pye Yiifee- ye, Yiifee- naa pe yee pãm.

28 U ɔɔ n yee: «Cĩinde ne Yĩnfua, kicaabir ma car gii miy yaha kãntraha na, pãmpii sē -sē ga gbe di la?»

29 Loo na, Yesu n -sē u pye ma yee: «Kapãn nde wĩĩ na, maa waha dur ga ma kaha wo, u sãndũpee tege kãã wa ma pueesya yĩŋ na.»

30 U n dur ga u kaha wo, maa u pueesya yãã tuu sãy nii kasãy wãŋ na. U sãndũpee ba tege kãã u pueesya yĩŋ na.

Yesu nditēŋ bebe waa jaa

31 Yesu n ba ter kãã Tyir kue yaha, ma ter Syidõ klo wo, ma dye yi ter te kui sēnsye wo, ma dur ba Galile langbãŋ kue ye.

32 Nawee- mpãy n pa u kē nditēŋ naa waa ne, u sē maha waha pãã naa n yõ ye. Pe Yesu nar tuu koho taha u na, u u jaa.

33 Yesu n u yigi yi pe nabuar laam wo, ma ka u ne kãnkãy na, maa u kãmbēhe le u ndityuhu wo, ma yēsyõr tu ma ta u yĩnkãĩ na.

34 Loo na, u n yĩntaha kuã yir wãã yãhãyĩŋ kue ye, ma wũũ tege, ma u dya pye Yiifee- yor wo ma yee: «Efata,» loo yĩntaha ne, yãr!

35 U dya ndityuhu n ta ter yãr, u yĩnkãĩ n sãhã yaha, u n nii n pãã nayõr saha na.

36 Nawee- mpãy pe pye ke fla na, Yesu n pe yar, pe ma syi le pãã waa ye ye. Tuu le pãã naa n waha pe ye mii syi dyaŋ, pe -sē ke kai- pãã naa n yi ke syi.

37 Le wãjaaa wĩĩ n pe nawee- fe gbe ga ta ter, pe n sya nii le pãã ma yee: «Nkãy bye u n pye, ke yõ cĩinde. U nditēy ta pe n luhu, ma bebe bya ta pe n pãã.»

8

*Yesu nawee- nyersũ yẽ woo tahar ne
(Mat 15.32-39)*

¹ Too plii na, nabuar maha ba te ya wãã ba ta. Ngaa sê pye pe nawee- ye pe n ga di ye. Yesu n u kãnyãrwai yee ba, maa pe pye ma yee:

² «Nawee- mii fɛn ta yigi, pe plii tãã nanga pe ma ra ne, yagaa ngaa wee pe ye pe n ga di ye.

³ N ma pe dur wãã fãã ne pe kle wo, pe n gaha too wãfãy na kãnde wo. Ye sê yãã, mpãy ma pe nihi, pe yir deydey ma pa.»

⁴ U kãnyãrwai n u yey ma yee: «Dragba nge syi laam wo, waa dir yãã na pe kẽ pe n di?»

⁵ Yesu n pe yey ma yee: «Bur nii te ma ye ye?» Pe n yee wãy kuasĩ.

⁶ Loo na, Yesu n pe nabuar ta pe n tege nii kãntraha na. U n te bur kuasĩ gbe, ma Yãhã pye ma yee: «Ma syaha kẽ.» U n te bur la cɛr, ma te wãã u kãnyãrwai kẽ, pe te la klaha pe nabuar kẽ; u kãnyãrwai n te la.

⁷ Fuabir raa maha pye pe ye. Yesu n maha syaha wãã Yãhã kẽ, ma u kãnyãrwai ta pe n maha te fuabir la.

⁸ Pe bye n di, ma di yai. Tii pe di yaha, pe n te gbe ter takũyĩhĩ kuasĩ.

⁹ Nawee- mpãy pe pye ke fla na, pe ba nawee-nyersũ kua.

Loo kur ye, Yesu n kãnde wãã pe kẽ,

¹⁰ ma dugu dye ke salangbãñ wo u kãnyãrwai ne, ma ka Dalameta kãntraha na.

*Yesu laanwo wĩ wãpyeñ sye Farisyẽ ye kẽ
(Mat 16.1-4)*

11 Loo kur ye, Farisyẽ ye n pa Yesu fla na. Pe n yee, poo ga u le namihi wo, ma u pye u laanwo wĩ laa pye, poo n waha cã Yãhã kẽ ke fãnga wãã u kẽ.

12 Yesu n wũũ tege u ya laam wo ma yee: «Nwa ta yagaafa n ke pe laanwo wĩ yãã? Ta n cĩnde nde pãã ye ye, poo ge saa laanwo wĩ laa ge yãã yĩnde ne ye.»

13 Loo kur ye u n ter pe yaha, maa dugu dye ke salangbãñ wo, ma ter ke langbãñ kũndi ngaa ye.

*Yoo wĩ ma mii ncasur wãñ ter syi dyañ?
(Mat 16.5-12)*

14 Koo per na, pe kãnyãrwai ba faha pe sã bur gbe yigi pe ya ne ye. Bur neñ ya kẽ ke pye pe ye ke salangbãñ wo.

15 Yesu n ba pe pye ma yee: «-Ye yii le yaha, -tee yii yigi Farisyẽ ye ne, tesẽ Yerote ne! Pe wĩ ma mii ncasur wãñ syi dyañ.»

16 Pe kãnyãrwai n nii pe ya yey ma yee: «Too sã bur gbe ye, loo la u n nii n pãã ke syi.»

17 Yesu n pe laam wũhũ cã, ma pe yey: «Nwa ta ye n yee, bur kẽ te wee wo ye ye, koo syi kẽ? Ye kacãn fihĩ kloñ. Ye sã laa war wa ye. Ye laam yãã waha ter?

18 Yĩmpɛ ne ye ye, ye sã n yãñ la? Ndityuhu ne ye ye, ye sã n luhu la? Ye laam yãã faha wa?

19 Tẽ ba te bur bua la cɛr wãã pe naam nyersĩ yĩbua kẽ, takũyĩhĩ nii ye ba gbe te bur gber ne, pe ba tii di yaha?» Pe n yee takũyĩhĩ sɛnsye syãñ.

20 Yesu n maha pe yey ma yee: «Tẽ ba te bur kuasĩ la cɛr wãã pe nawee- nyersĩ kẽ, takũyĩhĩ

nii tee ba gbe te bur gber ne, pe ba tii di yaha?»
Pe n yee takũyĩhĩ kuasĩ.

²¹ Yesu n pe pye loo na ma yee: «Ke n ta ye sē le war wa ma yee, bur wĩ sē ne tē naa n pãã ye?»

Yesu fũũ naa waa jaa Gbesyata wo

²² Loo kur ye, pe n ka Gbesyata wo. Nawee- n pa fũũ naa waa ne Yesu fla na, maa u nar u te u fũũ naa na, u u jaa.

²³ Yesu n u fũũ yigi koho na, ma yi u ne le klo kãnkãy na, ma ga yēsyõr tu woo u fũũ yĩmpe na, ma klue taha u na, ma u yey: «Ma waha ngaa yãã la?»

²⁴ U fũũ n yĩmpe tẽj wãã ma yee: «N nawee- yãã, n pe yãã katyir dyaŋ te n yãr.»

²⁵ Yesu n maha klue taha u dya yĩmpe na, u n yaŋ wãã u yahasee ye temm. U ba jaa wa, ma waha wãn bye yãã naa n tãŋ gbege.

²⁶ Loo na, Yesu n kãnde wãã u kē u ter u kaha wo, ma -sē u pye ma yee, tuu ma syi ka le klo wo ye.

Yoo kē Yesu ne?

(Mat 16.13-28; Luke 9.18-27)

²⁷ Yesu n ter Filipe Syesaree kue kui ye, u kãnyãrwai ne. Kãnde wo, u n pe yey yaŋ ma yee: «Lii ge nawee- pe n pãã ra wĩ na?»

²⁸ Pe n yee: «Mpãy n yee, a Nsãn nawee- tããfua kē ma ne. Mpãy maha n yee, a faale Yãhã kaplãŋ tãrfua Yeli kē ma ne, mpãy maha ma pe n yee, a faale Yãhã kaplãŋ tãrfua waa kē ma ne.»

29 U n dur yagaa, ma pe yey ma yee: «Ah yii, ye yee yoo kē ra ne?» Pyar n u yē sya ma yee: «Mboo kē u Yāhā Yīndefua Crise.»

30 Yesu n le pāā waha pe ye ma yee, pe ma syi pe le tōr waa ye ye.

31 Loo kur ye, Yesu n yir, ma nii u kānyārwai pye ma yee: «U Nawee Puee yai u fāy gboho. Pe Yiifee- wāle ga ba u wīi sye, pe Yāhā yūndefa yīnfa ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga ba ta ge ta pe n u boo. Plii tāā kur ye, u ga yir gbā wo u dur ba yrān na gbaafa ye.»

32 Yesu naa ke kai- gbεgβε pāā pe ye. Pyar n u yee ga kānkāy na, maa nii le kuān u ye.

33 Yesu n dur, ma u kānyārwai yān klaha, ma sā Pyar na ma yee: «Yūhū kāā ra tāy Setane nwo! Ma sē Yāhā wūhū cā ye, ma laam ga nawee kacān ter ya ne.»

34 Loo na, Yesu n pe nabuar yee ba u kānyārwai ne, maa pe yar ma yee: «Wii ma yee woo ga naa n yār ta kānde wo, u u laam wūhū ta yaha, tuu u ya gbihi, u ma sya ga ba gbāpee ku ra wīi na. Wii ma loo sya, u naa ta kānde yār.

35 Ye sē yāā, wii tuu u ya yīn ke ma suhu driyē wān ne, woofua ga ba too byε ke laa. Wii tuu -sē ga le sya, u u yīn ke laa ma suhu driyē wān ne, ta wīi na tesē le Yāhā kapāyīi wīi ne, woofua kē tuu cā ga ba too nde byε yāā.

36 Mboo nawee, taa ga driyē wān byε yāā tān, ma'a yee ma sē ba ma yīn yāā Yāhā ye ye, le wāyīi -sē ma na taa yāā?

37 Koo kla ma na, nawee tuu ga ba waha kē tuu u ya yīn yāā Yāhā tāy?

38 Ye sē yāā, yagaafa Yāhā kānde miy yaha, ma nii kapee- pye. Wii ma yee fyar woo yigi pe yīnde na, ndoo wīi na tesē ra kaplāŋ wīi ne, u wīi bya ga ba fyar yigi ndoo u Nawee Puee kē, yaliile n n pai dur ba ra Tuhufua Yāhā nayōr ne tesē pe yāhāyīŋ tēnleheyōm ne.»

9

1 Yesu n maha pe yar taha ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Nawee- mpāy ma ye laam wo, pe saa ku mii pe sē Yāhā Yai yāā ke pa fānga ne ye.»

*Kānyārwai tāā mpāy Yesu yāhāyīŋ nayōr yāā
(Mat 17.1-13; Luke 9.28-36)*

2 Plii kuay kur ye, Yesu n Pyar yigi taha u ya na, Syake ne, Nsān ne, ma ka pe ne yānjruhu gaa yīŋ na, poo pe ya ya.

Yesu n wā klaha pe yīnde na.

3 U nayre n nii n yehe palpal, kacān ge sē pye ye, ma maha flege, waa sē ke syi wāflege ter syi yāā yāā ye.

4 Pe n faale wāle Yeli yāā tesē Musa ne, pe ya kai na. Pe ba fe gbe yi, ma nii n pāā Yesu ne.

5 Pyar n Yesu pye ma yee: «Wo Yīŋfua, wo niisaha sroŋ yō nwo wo! Waa kajar tāā gbā, neŋ ma wāŋ, neŋ Musa wāŋ, neŋ nge Yeli wāŋ.»

6 Pe ba fya yigi nii, woo tesē pe kānyārwai syām mii ne, koo kē tuu ga lii pāā u sē cā ye.

7 Yāhāsyōr raa n yi, ma yīm paha tā pe bye na. Yāhā yīmbui n yir te yāhāsyōr laam wo ma yee: «Ta Dya kē nwo ne, u ntāŋ dye gboho ra tāy, -ye naa n luhu u ye!»

⁸ Le yalebya wo, pe kãnyãrwai n yãŋ klaha pe ya tãy, pe sê maha waa yãã nantãŋ ye. Yesu ya u pye pe ne.

⁹ Pe naa ke yãŋ tege yaliile wo, Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii yãã, ya'a syi le tãr waa ye ye, mii u Nawee Puee sê ba ku, ma yir wa gbã wo, ma pa gbaafa ye ye.»

¹⁰ Pe n le sya, ma -sê nii pe ya yey ma yee: «Nwa syi wãyir wĩ ne gbã wo?»

¹¹ Pe kãnyãrwai n Yesu yey ma yee: «Nwa ta pe Yãhã kaiyarfa n yee, a Yeli woo tuu ga cãã pa u Yãhã Yĩndefua Crise yaha?»

¹² U n pe yar ma yee: «Cĩnde ne, Yeli woo tuu ga cãã pa, u ba ke kai- bye gbihi ta. Nwa le n -sê yrũhũ ta ke Yãhã sabangbãŋ wo ma yee, a u Nawee Puee ga ba wãfãy yãã gboho ter, u wĩ le maha ba fũhũ nawee- ye?

¹³ Ta n le pãã ye ye, Yeli* -sê pa kãã wa, pe nawee- n ba u nar- pe laam wãnar-, mii le ba yrũhũ yar yaha ke Yãhã sabangbãŋ wo mii syi dyaŋ.»

*Yesu sãndũpee kar tege kãã kicar waa yĩŋ na
(Mat 17.14-21; Luke 9.37-43a)*

¹⁴ Yesu n yir u kãnyãrwai tãã mii ne, ma n pai u kãnyãrwai mii fla na. Mpãy pe ba kuee, nabuar raa ba wo tã pe na. Yãhã kaiyarfa pye, pe naa kaplãŋ tyĩn pe kãnyãrwai ne.

¹⁵ Pe nawee- pe Yesu yãã, le n pe fe gbe, pe n fã ga u wãã syaha ne.

* **9:13 9.13** Nsãn nawee- tããfua wĩ kē tesē u wãboo wĩ ne, Yesu tuu tãr.

¹⁶ Yesu n u kãnyãrwai yey: «Lii ne tee n tyĩn pe ne?»

¹⁷ Dya waa n kuee pe nabuar laam wo, ma u yẽ sya ma yee: «Yĩnfua, n pa ra dya ne ma fla na, sãndũpee waa ma tuu sye u na u sē waha n pãã ye.

¹⁸ Teelii teelii u sãndũpee ma u kicar yigi, u ga u gbe miy kãntraha na, u n naa yẽsyõplay yi, tuu naa nkãhã gbã, u kadye ke ser tã nii. N ma kãnyãrwai nar pe u sãndũpee kar kãã u yĩn na, pe sē waha yia ye.»

¹⁹ Yesu n kuãn pe na, ma yee: «Yii poo na, laanyõm wee ye ye ye, ye sē ra ta ye Yater ye! Ye yee la n kuee ye wãwlaha na yalebye? Ye yee la n naa n fãy ye ne yalebye? -Ye pa ra kē u kicar ne.» Pe n pa u ne u kē.

²⁰ U kicar tuu kãhã Yesu yãã, u sãndũpee n ta ter u kicar sege gbe fãnga ne. U n too, ma nii kloŋ n klaha kãntraha na, yẽsyõplay ne u yẽ na.

²¹ Yesu n u tuhufua yey: «Le yale dey la u na?» U tuhufua n yee: «Ãwã, u sãndũpee u gbe u kicar cãã na, ma sya ba waa yagaa na.

²² U sãndũpee ne u tra le wãã naa laam wo loho ne, ma ga u boo. Ma'a ga waha laa pye, ma wo fen di, ma fihĩ yõ wo na!»

²³ Yesu n u pye ma yee: «Ma sē yee la, a n ma ga waha laa pye? Wii woo u ra ta u Yater, kai laa sē wee le ga waha u yia ye.»

²⁴ U kicar tuhufua n ta ter tē sya ma yee: «N ma ta ra Yater. Koho le ra ye, ta n ma sroŋ ta ra Yater.»

²⁵ Yesu n yãã te nabuar n pai pe fla na, u n sã u sãndũpee na ma yee: «Mboo sãndũpee wii raa

kicar yẽ pua n tã, ma u ndityuhu mar n tã, tege kãã kicar nwo yĩŋ na! Ma'a syi maha dugu yãã u yĩŋ na ye!»

²⁶ U sãndũpee n kui, ma u kicar yehe fãnga ne, ma tege kãã u yĩŋ na. U kicar n sãy nii nakugu wãŋ syi. Pe nawee- busãã n sya yee u ku.

²⁷ Yesu n u yigi koho na, ma u ta u n yir, ma tãhã yer ncha ye.

²⁸ Yesu tuu ba dye kaha wo, u kãnyãrwai n u yee kãnkãy na, ma u yey ma yee: «Nwa ta wo sã ba waha u sãndũpee kar tege kãã ye?»

²⁹ Yesu n pe yar ma yee: «Sãndũpee nwo syi waha kar tege n kãã Yãhã wãnar ya ne.»

*Yesu kãnyãrwai sã u kai- war ye
(Mat 17.22-23; 18.1-5; Luke 9.43-50)*

³⁰ Yesu tesã u kãnyãrwai ne pe n ter ke fla yaha, ma dye yi ter Galele kãntraha wo. U sã naa n traha nawee- pe cã u ma teelii wo ye,

³¹ u naa u kãnyãrwai klaha, koo kã. U naa pe yar ma naa n yee: «Pe ga ba u Nawee Puee yi u napĩ- kã, pe n u boo. U gbã plii tãã wuhu, u ga yir gbã wo u pa gbaafa ye.»

³² U kãnyãrwai sã naa kaplãŋ ngĩ yĩntaha cã u ne ye, ma -sã ba fya, pe sã ba u yey laa ne ye.

³³ Loo kur ye, pe n ga dye Kapornu wo. Yaliile Yesu tuu pye kaha laam wo, u n u kãnyãrwai yey ma yee: «Ye naa lii pãã kãnde wo?»

³⁴ Pe n yaha le. Kãnde wo, pe tee naa pe ya ke, ma naa n yee poo laam wo yoo ma yĩŋ na?

³⁵ Yesu n tege nii, ma u kãnyãrwai sãnsye syãm yee, maa pe yar ma yee: «Wii ma yee woo ga yĩŋ

yãã, woofua u naa n nii ye bye kur ye, -tuu maha nii ye bye tēntēle!»

³⁶ Loo na, u n kicaalaale gbe ta pe yahasee ye, ma le gbe yigi u klue wo ma yee:

³⁷ «Wii ma kicaabir mii syi waa gbihi yigi ta myaha na, ndoo ge kē tuu gbihi yigi. Wii ma -sē ra gbihi yigi, ndoo ya sē kē u gbihi yigi ye. Yāhā ge kē tuu gbihi yigi, koo gii ke ra lehe wāā.»

³⁸ Loo kur ye, Nsān n Yesu pye ma yee: «Wo Yīnfua, wo dya waa yāã tuu sândāpee kar tege naa n kãã nawee- yīn na ma myaha ne. Wo n ba yee, u wee wo ne ye, ma u kar tā.»

³⁹ Yesu n u pye ma yee: «Ya'a n sye u na ye, wii tuu laanwo wī pye ra myaha ne, woofua saha ta ter dur u wāpee pāā ra wī na ye.

⁴⁰ Wii ma yee u sē wo laha ye, u ma wo ne.

⁴¹ Wii ma yee ye ma u Yāhā Yīndefua Crise nna, ma sekuyī nen wāā ye kē loho ne u myaha na ye n wo, ta n le pāā ye ye cīinde, ufua ga ba kayūhū yāā Yāhā ye.»

*Kapee- wāpyen le lii kua?
(Mat 18.6-9; Luke 17.1-2)*

⁴² Yesu n maha yee: «Mpāy pe ma pra kicar wān syi, ma ra ta pe Yatē, wii ma poo nen waa ta u n yi kãã ra kãnde wo, le ga pee woofua na. Pe ma sya cãã ntēmbangbān pua u yīntyigi na, ma u gbe miy le wāā langbān wo, u sē yāā loo kapee nde yāā pye ye, ke puar u na.

⁴³⁻⁴⁴ Le ma pye ma koho ma le kapee- wāpyen wo, cãã ke cer kãã. Ma cīinde yrā yāā koho nen ne, koo puar ma kuee ma klue sī ne, taa ba ka

naa fla laam wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.

⁴⁵⁻⁴⁶ Le ma pye ma troho ma le kapee- wāpyen wo, cāā ke cεr kāā. Ma cīinde yrā yāā troho neŋ ne, koo puar ma kuee ma tɛ sīi ne, pe n ba ma gbe miy le wāā naa fla laam wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.

⁴⁷ Le ma pye ma yīnde ma le kapee- wāpyen wo, le loho yi. Ma cīinde yrā yāā yīnde nen ne, koo puar ma kuee ma yīmpε syāŋ ne, pe n ba ma gbe miy le wāā naa fla wo, naa gii wāfegeyāā wee ke na ye.

⁴⁸ Koo fla wo, fyār rii te nawee kadye kaa yalebyε, te sē n ku ye; ke naa sē maha fege n yāā ye.

⁴⁹ Tetege n le diŋ wo, ke diŋ n gbihi ta Yāhā kē. Koo syi, nawee bya yai u dye wāfāy naa wo, u gbihi ta Yāhā kē.

⁵⁰ Tetege ma kayūhū. Ke ma -sē sar, le kua. Waa saha ke ta ke n dur naa n tāy ye. Ye yai ye tetege le ye laam wo, -tee naa n nii yrīŋ ne yii ne!»

10

Nawee ga waha u ya koho cɔɔ sye la?
(*Mat 19.1-12; Luke 16.18*)

¹ Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n tεr ke fla yaha, ma ka Yudε kuε ye, ma maha ka Yurdane lafeŋ kūndi ngaa ye. Nabuar n maha pe ya wāā ba ta u tāy, u n nii pe klaha peplii wāŋ syi dyaŋ.

² Farisyē mpāy n yūhū crā u na, ma yee poo ga u le namihi wo, ma u yey ma yee: «Ma laam wo, nawee ga waha u cɔɔ sye la?»

³ Yesu n pe yě sya kayey laa ne ma yee: «Wo faale wādyaha Musa bii kānde lii yar le wīi na?»

⁴ Pe n yee, a Musa yee ma cāã saba yrūhū wāã ma cɔɔ kē, taa cā ba u sye.

⁵ Loo na Yesu n pe pye ma yee: «Ye laam waha, koo syi kē u n bii loo kānde nde yrūhū yar ye na.

⁶ Ke kai- fegbecāã na, Yāhā bii wān bye pye, ma nawee tāhā, naa tesē cɔɔ ne.

⁷ Le ma le yrūhū Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: <Koo syi kē, naa ricar koho ma ba dye, u n cɔɔ sya, u ga u ya yě yi kāã u seefa tāy,

⁸ u ke wāã le u cɔɔ wāŋ ne, pe n nii pe ya ne.>

»
Yesu n pe yar taha ma yee: «Loo na, pe wee syām nantāŋ ye, pe ma mii nawee nen ya yagaa.

⁹ Yāhā ke tii gbra te ya na, nawee ma syi u te cāãŋ te ya na ye.»

¹⁰ Yaliile Yesu loo pāã wa, u n dye u kānyārwei ne kaha laam wo. Pe kānyārwei n maha u gbihi yey le ne.

¹¹ U n pe pye ma yee: «Naa wii ma u ya koho cɔɔ sye, ma cɔɔ waa gbe, u cayɔr pye, u kapee pye u cɔɔ na wii tuu sye.

¹² Cɔɔ bya ma u puai sye, ma ga naa waa gbe, u cayɔr pye, u kapee pye u puai na wii tuu sye.»

*Yesu kaa taha kicaabir na
(Mat 19.13-15; Luke 18.15-17)*

¹³ Nawee- n pa kicaabir ne Yesu fla na, tuu koho taha pe na, u Yāhā nar pe wīi na. Pe kānyārwei n kuān pe na.

¹⁴ Yesu tuu nde yāã, le n fyar yigi u kē. U n u kānyārwei pye ma yee: «Ye tyii pe kicaabir na, pe n pa ra ye! Ya'a n sye pe na ye! Ye sē yāã,

mpāy pe ma pra poo wāŋ syi dyaŋ, Yāhā Yai ma poo wāŋ.

¹⁵ Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma yee u sē Yāhā Yai wīi sya yigi yaha u laam wo kicar wāŋ syi dyaŋ ye, woofua saa dye yāā Yāhā Yai wo ye.»

¹⁶ Loo na, u n pe kicaabir gbe yigi u klue wo, ma koho taha pe bye na, ma Yāhā nar pe wīi na.

*Nangbām ga waha dye la Yāhā Yai wo?
(Mat 19.16-30; Luke 18.18-30)*

¹⁷ Yesu n ba kānde sya wa u kānyārwei ne, ma n ter. Dya waa n fā ba, maa kānklūy gbāā u yahasee ye, ma u yey ma yee: «Yīŋfuayō, n ga waha lii pye n cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye?»

¹⁸ Yesu n u pye ma yee: «Nwa ta ma n yee n yō? Waa sē yō mii Yāhā ya sē kē ye.

¹⁹ Ma sē Yāhā kānde katan wūhū cā la, nkāy ke yar yaha ma yee: «Ma'a syi ma cayor le ye; ma'a syi ma nawee boo ye, ma'a syi ma yuhu ye; ma'a syi ma kawar fua ye; ma'a syi ma dugu waa na ye; naa ma tuhufua gboho, ma nahafua ne!» »

²⁰ U dya n u pye ma yee: «Yīŋfua, ta ricar wo n koo ngīi bye yigi, ma sya ba waa yagaa na.»

²¹ Yesu n u yāŋ, u wīi n tāy u ye, u n u pye ma yee: «Kate nen laa kuee ma ye: Ka, maa ma koho wān bye par tāŋ, -taa pe war bye wāā tāŋ nawām kē! Loo na, ma -sē ga ba nii nangbāŋ Yāhā ye. -Taa pa, ma ba taha ra na!»

²² Kaplāŋ ngīi sē tāy u dya ye ye, u n ter. U laam ba wlāhā, u tee pye nangbāŋ.

²³ Yesu n u kānyārwai yāŋ klaha, ma pe pye ma yee: «Nangbām wādye wīl Yāhā Yai wo, le war!»

²⁴ Kaplāŋ ngīl n pe kānyārwai fe gbe. Yesu n maha pe yar ma yee: «Cīifa, Yāhā Yai wādye wīl sron war mpāy ye pe pe koho taha yaha wale na!

²⁵ Yūhūmii wādyeyiter mensān wihi ne, le ma fāhāfāhā ma ter nangbām wādyeyaha Yāhā Yai wo.»

²⁶ Kaplāŋ ngīl n maha pe kānyārwai laam wo ma ga ta ter. Pe n nii pe ya yey, a nangbām ma yee pe saa waha pe yīy yi yaha ye, yoo syi -sē ma u ga waha u yīŋ yi yaha?

²⁷ Yesu n pe yāŋ ma pe pye ma yee: «Kai laa ne le nawee yia, n sē yee Yāhā ye. Ye sē yāā, Yāhā koo n yia kai- bye na.»

²⁸ Pyar n nii u pye ma yee: «Yīŋfua, yāŋ, wo ter wo kānkai- bye yaha, ma taha ma na.»

²⁹ Yesu n yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: Wii ma ter u kaha yaha, tesē u nampyesey ne, u nahafua ne, u tuhufua ne, u pii ne, u tar ne, ta wīl na tesē le Yāhā kapāyīl wīl ne,

³⁰ u ga too syi fle gbeebua yāā kāntraha nge na. U ga kle yāā, tesē nampyesey ne, nahafa ne, kicar ne, tar ne, wāfāy bya ne ta wīl na. Sukūhū gaa laam wo u ga cīinde yrā yāā, lii wākuayāā wee le na ye.

³¹ Mpāy pe ma yahasee ye yagaa, poo fānga ga ba nii kur ye, mpāy pe -sē ma kur ye yagaa, poo ga ba yahasee yāā.»

Yesu tɛhɛ tãã wuhu tuu nii u wãku wĩl pãã u wãyir wĩl ne

(Mat 20.17-28; Luke 18.31-34)

³² Yesu tesē kānyārwai mpāy ne, pe ba kānde sya yagaa, ma dugu naa n ter Yurusalem wo. Yesu naa n yār pe yahasee ye, pe ba fya. Yesu n maha u kānyārwai sēnsye syām cēr yi, maa nii kai- tōr pe ye, kai- nkāy ke ga ba u dye ke yagaa nge nā.

³³ U n pe pye ma yee: «Ye yāŋ, Yurusalem kē too dugu n gaha. U Nawee Puee ga ba yi pe Yāhā yūndefa yīnfa kē tesē pe Yāhā kaiyarfa ne. Pe ga yer u wāboo wīī na, pe u wāā mpāy kē pe sē cīinde Yāhā cā ye.

³⁴ Poo pe ba naa u ler, pe yēsyoŕ tu naa n woo u na, pe naa u gbā sāngblā ne, pe ba u boo. Plii tāā kur ye, u ga yir gbā wo, u pa gbaafa ye.»

³⁵ Loo na, Sewede pii n pa Yesu tāy, Syake tesē Nsān ne, ma ba u pye ma yee: «Wo Yīnfua, waa ma nar kai laa ne, ma’a le pye wo kē le ga tāy wo ye.»

³⁶ Yesu n pe yey ma yee: «Ye yee n nwa pye ye kē?»

³⁷ Pe n yee: «Ma’a ba nii kai- bye yīŋ na ma nayōŕ fla wo, tyii wo n nii nen nwo ma kāndigi koho kue ye, nen nwo ma kāmaŋ koho kue ye.»

³⁸ Yesu n pe pye ma yee: «Tee lii nar ye sē le cā ye. Wāfāy tii tē n pai sya, yaa waha te sya la laa, yaa waha wāfāy wātāā nge sya la, kii tē n pai tāā?» Pe n yee poo ga waha yia.

³⁹ Yesu n pe pye ma yee: «Cīinde ne, yaa ra wāfāy syi sya, tee maha ra wāfāy wātāā syi yāā.

⁴⁰ Ma -sē yee mpāy pe ga ba nii ra kāndigi koho kue ye, ta kāmaŋ koho kue ne, n saha poofa yāŋ yi ye. Too niisar gbihi ta mpāy kē poo niisar ne te ne.»

41 Pe kānyārwai sēnsye mii pe le luhu, pe laam n war Syake ye ne Nsān ne.

42 Yesu n pe bye yee ba, maa pe yar ma yee: «Ye cā mpāy pe ma kāntre kui yīnfa, pe nawee-nar-, tesē pe nangbām bya maha pe fānga yar pe na.

43 Le sē -sē wee ke syi ye ne ye. Wii ma yee u ga yīn yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye tēntēle.

44 Wii ma yee u ga yahasee fla yāā ye laam wo, woofua yai u nii ye bye yāmpuai.

45 Ye sē yāā, u Nawee Puee sē pa nangbān yīmbui ne ye, u pa u n pai nii tēntēle nawee-bye ye, u u yrā wāā u ku, u nabuar par sya, u pe yi pe kapee- wāpyeŋ wo.»

Yesu fūū naa Bartemi jaa

(Mat 20.29-34; Luke 18.35-43)

46 Pe naa n gaha Yurusalem wo, ma ga dye Yerekoo wo. Yesu ba le klo yi yaha wa u kānyārwai ne, pe nabuar ne. Fūū naa waa -sē pye, tuu ba tege nii kānde yē na, ma naa n nar. Pe naa u yee Time dya Bartemi.

47 Tuu luhu pe yee Nasaretefa Yesu n pai, u n nii n tē ma yee: «Dawide Dya Yesu, ta fen di!»

48 Nawee- naa n kuān u na ma yee, tuu yaha le; u n cā maha naa n kui fānga ne loo na ma yee: «Dawide Dya, ta fen di!»

49 Yesu n luhu, ma yer ma yee: «-Ye u yee ba!» Pe n u fūū yee, ma u pye ma yee: «Ma laam yīn, ma yir, u ma yee».

50 U fūū n u nayrengbāŋ miy yaha, ma kur ye yir, ma pa Yesu ye.

⁵¹ Yesu n u yey ma yee: «Ma yee n nwa pye ma kē?» U fūū n yee: «Yīnfua, ta ra n waha naa n yāŋ faale wāŋ syi.»

⁵² Yesu n u pye ma yee: «Naa n gaha, taa ra ta ma Yatεr, loo le ta ma n jaa.»

⁵³ U yīmpε n ta tεr yār le yalebya wo, u n nii n taha Yesu na le kānde wo.

11

Nawee- Yesu sey ga dye Yurusalem wo

(Mat 21.1-11; Luke 19.28-40; Nsān 12.12-19)

¹ Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n ga nɔ gbe taha Yurusalem wo, Gbefasyε tesē Gbetane kusyĩmbεhε kue ye, yāŋ gaa tāy. Katyir raa ter pye ke fla na, pe naa te yee wolifyε katyir. Yesu n u kānyārwai syām mpāy lehe wāā yahasee ye ma yee:

² «-Ye ka kusyĩnde ndaa wo ye yahasee ye! Ya'a kāhā ga n dye, yaa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii, waa sē dugu yāā ke na ye. -Ye ke sāhā ba nwo!

³ Wii ma ye yey ma yee, nwa ye n ke sāhā, -ye ufua pye ye yee, ke wīi ma wo Yīnfua na. U ma pye wa ke ne, u ga ke dur wāā ye kē yagaa nge nā.»

⁴ Pe n ka, maa kānkonyainge gaa yāā, ke pua yaha nii nkur ye kapahayē gaa na. Pe n ke sāhā.

⁵ Nawee- mpāy pe pye, poo mpāy n pe yey ma yee: «Nwa tee n pye, nwa ta ye n ke kānkonyainge sāhā?»

⁶ Yesu tuu ba pe yar lii ne, pe n le pāā pe nawee-ye, pe n tyii pe na pe n ter.

⁷ Pe n pa ke känkonyainge ne Yesu kē, ma pe nayrengbāy taha ta ke na, Yesu n dugu nii te na.

⁸ Nabuar raa n te ya wāã Yurusalem kãnde yē na. Pe n nii u gboho, poo busāã n pe nayrengbāy yaha ta le kãnde wo, mpāy n kayay ka te wan ne tar laam wo ma ba ta le kãnde wo.

⁹ Mpāy pe naa n yār Yesu yaha ye, tesē mpāy ne pe naa n taha u na, pe n nii nuhu di, ma nii le gble ma n yee:

«Ma myaha ke gboho!

Mboo wii taa n pai Yīñfua Yāhã myaha ne,

Yāhã ke kaa taha ma na.

¹⁰ Yāhã ke kaa taha

wo faale wādyaha Dawide yai na,

kii ke n pai wo ye.

Nawee- bye pe naa Yāhã miingbāñ gboho!»

¹¹ Yesu n dye Yurusalem wo, ma ka ke Yāhã kangbāñ laam wo. Tuu ke yāñ klaha wa, u n ta ter ga Gbetane wo, u kãnyārwei sēnsye syām ne, yai tee ba kua kua wa.

*Yesu laam war nasar nkugu katyigi gaa ne
(Mat 21.18-19)*

¹² Ke yīñsyii wo pe naa n yi Gbetane wo, fãã n Yesu yigi.

¹³ U n nasar nkugu katyigi gaa yāã. Tuu ke yāã deydey ke wan ne, u n ka, maa ke yāñ, ngaa ma pye ke na u tai di. Tuu yūhū crã ke katyigi na, u sē n ngaa yāã ke na mii wan ya sē kē ye. Ke wāsa cãã sē ba kē ye.

¹⁴ Yesu n pãã ke katyigi ne ma yee: «Waa saa ma pii yāã di nantāñ ye.» U kãnyārwei n luhu ke kaplāñ ne tuu pãã.

Yesu laam war Yiifee- ne ke Yāhā kangbāṅ wī na

(Mat 21.12-17; Luke 19.45-48; Nsān 2.13-22)

¹⁵ Pe n ga dye Yurusalem wo. Yesu n ga dye ke Yāhā kangbāṅ laam wo. Mpāy -sē mii pe pye, pe naa cāā troho ke Yāhā kangbāṅ laam wo. Yesu n pe kar yir, ma warturfa tabal ye kuā cāār, tesē nasar kate parfa kānay ne.

¹⁶ U sē tyii waa na u n kapar kla gaa gbe n tay ke Yāhā kangbāṅ laam wo ye.

¹⁷ U n pe klaha ma yee: «Le ma le yrūhū ta Yāhā sabangbāṅ wo ma yee, Yāhā yee:

⟨Ta kangbāṅ ga nii ta seysaha
nawee- ter bye ye.⟩

Yii -sē ke ta yuhu- dyeniisaha.»

¹⁸ Pe Yāhā yūndefa yīṅfa pe le luhu tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii u wāboo wī ke, ma -sē ba fya u na. U wāklaha ter ba naa n tāy pe nawee- bye ye, koo kē.

¹⁹ Koo per yainkōṅ wo, Yesu n maha yi le klo wo u kānyārwai ne.

Ke katyigi wī nawee klaha lii ne?

(Mat 21.20-22)

²⁰ Koo yīṅsyii sukūhūntāy na, Yesu tesē u kānyārwai ne, pe n maha ba ter loo kānde nen ne, ma ke nasar nkugu yāā. Ke ba waha tāṅ ke nnen bya ne.

²¹ Pyar laam n too Yesu niinge kaplāṅ na, nkāy tuu ne pāā ke katyigi ne. U n Yesu pye ma yee: «Yīṅfua, yāṅ, taa ne katyigi gii sē yoosēn ne, ke nge ke waha tāṅ nii.»

²² Yesu n u kānyārwai yar ma yee: «-Ye Yāhā ta ye Yater!

23 Ta n cĩnde nde pãã ye ye: Wii ma Yãhã ta u Yater, u ga waha yãŋ nge pye: Yũhũ kãã, ka ma ga too dye langbãŋ laam wo! U ma yee u sē laalaa gbã u laam wo ye, ma le ga yigi ma yee le ga pye, tuu lii pãã le -sē ga pye cĩnde u yĩnde na.

24 Koo kē n ga ye yar: Ya'a nii ngii ngii nar Yãhã ye, -ye le ga yigi ye laam wo, ye yee ye ke kla yãã wa; ke -sē ga wãã ye kē.

25 Tesē, ya'a yir yer, ma nii ye laam wũhũ tĩr Yãhã ye, waa kayaan -sē nde ye laam wo, ye tyii u kapee fue na ye kuãŋ ne. Ke syi, yãhãŷĩŋ na ye Tuhufua Yãhã bya -sē ga ba ye kapee- gbe kãã ye yĩŋ na. [

26 Ya'a -sē yee, ye sē n tyii waa kapee- fue na ye kuãŋ ne ye, ye Tuhufua Yãhã bya sē -sē ga ba ye kapee- gbe kãã ye yĩŋ na ye.]»

*Yoo kãnde wãã Yesu kē u naa kai- ngĩ pye?
(Mat 21.23-27; Luke 20.1-8)*

27 Pe n maha ba pa Yurusalem wo. Yesu tuu maha ba gbey n klaha ke Yãhã kangbãŋ laam wo, pe Yãhã yũndefa yĩŋfa n pa maa yer u tãŷ, tesē pe Yãhã kaiyarfa ne, ma suhu pe wãle ne.

28 Pe n u yey ma yee: «Kai- ngĩ bye raa n pye, ma ke pye kãnde lii na? Yoo kãnde wãã ma kē ma naa ke pye?»

29 Yesu n pe yē sya ma yee: «Ta bya, n ga ye yey kate nen laa ne; ya'a ra yar, ta bya -sē ga ye yar n kai- ngĩ pye kãnde lii na.

30 Yoo tuu ba Nsãn lehe wãã u n ba nawee- tãã naa n yi loho wo? Yãhã laa, nawee-? -Ye ra yar!»

³¹ Pe n ga nii le klāŋ n pãã pe ya ya ma yee: «Wa'a yee Yãhã kē ke ba u nɔ wãã, u ga wo pye, a nwa wo sē -sē ba u Nsãn kaplāŋ sya cĩinde ye?

³² Wo sē -sē ga waha yee nawee- me pe ba u lehe wãã ye.» Pe ba fya pe nabuar na, pe bye le sya cĩinde ma yee Nsãn pye Yãhã kaplāŋ tōrfua.

³³ Loo na, pe n ba Yesu pye ma yee, poo cã na? Yesu n -sē pe pye ma yee: «Ya'a yee ke syi, ta bya n saa ye yar n kai- ngĩ pye kãnde lii na ye.»

12

Yiifee- yahaseefa wĩ ma kra tawarfa wĩ nde ne
(Mat 21.33-46; Luke 20.9-19)

¹ Loo kur ye, Yesu n kakuãcran nde pãã pe ye ma yee: «Dya waa ba defĩ katyir tar le, ma te klaha tã, ma ke defĩ pii yĩtyaha cer, ma dur ma te tar sēŋsaha fla fãã. Tuu koo pye wa, u n te tar yaha tawarfa mpãy ye, ma ter yrãhã ye.

² Te defĩ pii yiyale le ba nɔ, u tarfua n kuee, ma tēntēle waa lehe wãã pe tawarfa ye, u ga woo lay sya ba.

³ Pe tawarfa n ga u yigi, ma u gbã, ma u dur wãã kãnwai ne.

⁴ U tarfua n dur, ma maha u tēntēle waa lehe wãã pe tawarfa ye. Pe n maha ga woo gbã yĩŋ kue ye, ma dur ma u tyehē.

⁵ U tarfua n maha waa ter lehe wãã ke tēhē tãã wuhu na. Pe n ga woo yigi, ma u boo. U tarfua n maha tēntēbir busãã nɔ wãã koo syi. Pe tawarfa n gbãr taha mpãy na, ma mpãy boo.

⁶ U tarfua dya nen waa pye, u ntān ba dye gboho u tāy. U n woo lehe wāã pe ye kur ye ma yee: <Laa na, pe n gaha nagboho ta woo na.>

⁷ Pe tawarfa n ga pe ya pye ma yee: <Wii tuu ga ba nii tarfua, woo kē nwo. -Too u boo, te wān bye n ba nii wo wān!>

⁸ Pe n u dya yigi, ma u boo, ma u nakugu gbe miy yi wāã te defīī tar nkur ye.»

⁹ Yesu n pe nawee- yey ma yee: «Yagaa, u tarfua ga lii pye? U ga ba pa, u ba pe tawarfa mii boo kãã, tuu te tar yaha nawee- mpāy ye.

¹⁰ N cã ye kapān nde yāã kal Yāhã sabangbān wo, lii le n yee:

<Ntēmblaha gii nwonfāãfa pe ba sye yaha,
koo ntēmblaha kē ke dur yīn yāã
ke nwoŋ wāfāã wo.

¹¹ Yāhã ke lii pye, loo ne nde.

Laanwo wīī ne too n yāã yīnde ne.> »

¹² Pe Yiifee- yahaseefa pe yāã Yesu tuu kakuācran nde pāã wāã pe kē, pe n nii u yigisaha ke, ma -sē ba fya pe nabuar na. Pe n tyii u na ma ter.

Nawee yai la kufar wādāã ne?

(Mat 22.15-22; Luke 20.20-26)

¹³ Loo kur ye, pe Yiifee- yahaseefa n ga Farisyē mpāy nō wāã Yesu ye, tesē Yerote nawee- mpāy ne ma yee, pe ba u plaha yigi kayey laa ne.

¹⁴ Pe n pa, maa Yesu pye ma yee: «Yīnfua, wo cã ma cīinde ya pāã. Ma sē n fya nawee yīnde na ye. Nawee ma sya nii mii syi dyaŋ, le sē kai kua ma ye ye. Ma nawee- klaha cīinde ya ne Yāhã kānde wāyār wīī na. Wo yar nde ne: Wo kānde

na, wo yai la kufar wāwāã ne fāngafa bye yīnfua kē laa, wo sē yai te wāwāã ne u kē ye? Wo naa re wāã laa, wa'a syi naa re wāã ye?»

¹⁵ Yesu -sē ba cã pe sē laha u ye ye. U n pe pye ma yee: «Nwa ta ye n ta wāleŋ ke namihi wo? -Ye ga pa ra kē ntēn war waa ne ta n ba yāŋ!»

¹⁶ Pe n ga pa ntēn war waa ne. Yesu n pe yey ma yee: «Yoo yirfua pe pye ta u na nwo, u myaha ne?» Pe n yee, a u fāngafa bye yīnfua yirfua kē u myaha ne.

¹⁷ Loo na, Yesu n pe pye ma yee: «Ah -ye naa u fāngafa bye yīnfua dāã u myaha wān ne, -tee naa Yāhā dāã ke myaha wān ne!» Yesu kapān nde n pe laam wo.

*Mpāy pe ku wa pe ga ba yir gbã wo
(Mat 22.23-33; Luke 20.27-40)*

¹⁸ Yiifee- yahaseefa mpāy pe naa n yee Sadusyē, pe n pa Yesu fla na. Poo me pe n yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbã wo ye.

¹⁹ Pe n Yesu yey ma yee: «Yīnfua, wo faale wādyaha Musa bii kānde laa yar wo na, le nde: «Naa ma pye cīifua ne, ma ba ku u cɔɔ yaha, kicar sē kē u ye ye, u cīifua yai u u calangusya gbe, pe n kicar see u lɛfua kē, wii tuu ku.»

²⁰ Āhã, dya waa -sē pye, cīifa kuay ne. U dya n ba cɔɔ sya, ma ku u yaha, puee sē kē ye.

²¹ U taha n u calangusya gbe, ma ba ku u yaha, puee sē maha kē. U taha n u gbe, loo kate nen ya.

²² Koo syi ya, koo syi ya, poo kuasī bye n u cɔɔ yāã cã cɔɔ, pe sē -sē puee yāã see u na ye. Loo kur ye, u cɔɔ n ba ku u ya ndoŋ.

23 Mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbã wo per gii, u cɔɔ ga ba nii yoo wũũ pe laam wo? Poo kuasĩ bye sê u yãã cã la cɔɔ?»

24 Yesu n pe yê sya ma yee: «Ye plaha loo nde ne ma yee, a mpāy pe ku wa, pe saa ba yir gbã wo ye. Ye sê Yãhã sabangbãŋ wũhũ cã ye, ye sê maha Yãhã fãnga cã ye, koo kê.

25 Ye sê yãã, mpāy pe ku wa, pe ma ba yir gbã wo, pe ga nii mii yãhãyiŋ tẽnlehe wãŋ syi dyaŋ yãhãyiŋ na. Naam tesê ca ne, pe saa ba naa pe ya gbe ye.

26 -Ye yãŋ, Musa lii yrũhũ yaha Yãhã sabangbãŋ wo nakur wãyir wĩ na gbã wo, -ye ye laam too le na! U yee Yãhã yĩmbui yi le ngur wambule fla na, ma u pye ma yee: «Ndoo tẽ ma Yãhã Brama* ye, Yisyake ne, Dyakuba ne.» »

27 Loo na, Yesu n pe yar laha ma yee: «Mpāy pe ku, pe ma yrãŋ Yãhã yĩnde na. Yii tee n yee nakur saa ba yir gbã wo ye, ye sron plaha loo nde ne.»

Yãhã kãnde katan wo, lii loo le ma yĩŋ?

(Mat 22.34-40; Luke 10.25-28)

28 Yãhã kaiyarfua waa ba luhu ke kaplãŋ ne pe Sadusyẽ pe naa n tyĩn Yesu ne. Tuu yãã Yesu pe Sadusyẽ yê sya ma pe gbihi yar cĩnde ne, u n yũhũ crã u na, ma u yey ma yee: «Yãhã kãnde katan wo, lii loo le ma yĩŋ?»

29 Yesu n u yê sya ma yee: «Yãhã kãnde katan wo, lii le ma yĩŋ, loo ne nde: «Yiisrefa, -ye naa

* **12:26 12.26** Brama, Yisyake ne, tesê Dyakuba ne, poo mii me pe ma Yiifee- faale wãle. Yãhã ma yee koo ma Yãhã pe ye yagaa, le yĩntaha kê pe wee nakur ye, pe ma yrãŋ na.

n luhu! Yāhā nen̄ ya ke ma, Yāhā gii ke ma wo Yīn̄fua.>

³⁰ Tesē: <Ta, ma Yīn̄fua Yāhā wīi n naa n t̄ay ma ye, le ter wān bye yaha, le gboho t̄an̄ ma laam bye wo, le nii t̄an̄ ma yr̄a bye na, ma kacān bye n pye t̄an̄ loo na, ma fānga bye ne.>

³¹ Lii le -sē taha le na, loo ne nde: <Ma ya wīi le n t̄ay ma ye mii syi dyan̄, tyii ma nampyen̄ wīi n naa n t̄ay ma ye ke syi.> Yāhā kānde katan̄ wo, laa sē ter koo syān̄ ngīi yaha ye.»

³² U Yāhā kaiyarfua n Yesu pye loo na ma yee: «Āwā Yīn̄fua, lii raa p̄ā le cīinde pua kē: Yāhā ya kē ke ma Yāhā. Yāhā gaa sē maha wee nant̄an̄ mii koo ya sē kē ye.

³³ Loo ne, nawee yai Yāhā wīi le gboho t̄an̄ u laam bye wo, u kacān bye n pye t̄an̄ loo na, le n nii t̄an̄ u yr̄a bye na, u fānga bye ne. Tesē, u ya wīi le n t̄ay u ye mii syi dyan̄, u nampyen̄ wīi le t̄ay u ye ke syi. Koo katan̄ syān̄ ngīi puar wān wāboo tesē te wāsuhu na Yāhā kē, ma suhu diŋ wāyiŋ ne.»

³⁴ Yesu tuu yāā u Yāhā kaiyarfua kai- ngīi p̄ā laantor ne, u n u pye ma yee: «Ma laam wo, ma le sya gbe taha wa ma yee ma ma Yāhā Yai wūū.» Loo kur ye, waa sē maha sya, ma u yey laa ne ye.

Lii pe Yiifee- yahaseefa p̄ā u Yāhā Yīndefua Crise wīi na

(Mat 22.41-46; Luke 20.41-44)

³⁵ Yesu pye ke Yāhā kangbān̄ laam wo, ma naa nawee- klaha. U n ba kayey nde yey ma yee: «Yāhā kaiyarfa pye mii ma yee, a u Yāhā

Yĩndefua Crise ma wo faale wādyaha Dawide kur kuε puee waa?

³⁶ Yāhā Yrā Fānga ke pye Dawide na, woo gε bii le pāā ma yee:

<Yĩnfua Yāhā ta Yĩnfua pye ma yee:

Pa tege nii ta kāndigi koho kuε ye

kai- byε yĩn na,

ta n sya ba ma napĩ- yĩy kor le ma kē,

pe n nii mii ma tānde fyāhā tā pe na.> »

³⁷ Yesu n pe yey ma yee: «Dawide gε tuu naa u Yāhā Yĩndefua yee Yĩnfua, u Yĩnfua -sē ga maha pye mii u nii Dawide kur kuε puee waa?»

Yesu pe nabuar yar pe pe ya yigi mpāy ne

(Mat 23.1-36; Luke 20.45-47)

Pe nabuar naa n luhu Yesu ye nuhu ne.

³⁸ U naa pe klaha, ma naa pe yar ma yee: «Ye ma syi ye naa n yān Yāhā kaiyarfa na ye, poo mpāy pe pe ya yi nayrengbāy ne, pe le n tay. Pe maha n yān pe naa pe syar nangbāsyaha ne nanihi teebehe wo.

³⁹ Yiiffee- yawāhā nwey wo, tesē nanihi sedi flε wo, niisar rii nawee- byε yĩnde le yi n too re na, too syi niisar pe ne kε pe nii.

⁴⁰ Poo me pe calangusyam koho wān byε sya n kāā pe ye, pe dur pe pe ya ta naweeyōm dyan, pe Yāhā ka syar kaplāmbuar ne, pe sya ma-. Koo byε wāpēn draha ga ba pe dye, ke la ke sya gboho tεr.»

Calangusya nawūū waa ba ngaa kē

(Luke 21.1-4)

⁴¹ Ke Yāhā kangbān laam wo, teelaa fla ma, nawee- pe ne ga war le yaha Yāhā kē. Yesu n

ka, ma ga nii ke fla na, ma nii pe nawee- yāŋ war lesaha wo. Walefa mpāy naa war le dege.

⁴² Calangusya nawūū waa n ba nɔ, ma ntēn war puabehe nkāy le, wām syām ya.

⁴³ Yesu n u kānyārwai yee ba, maa pe yar ma yee: «Ta n cīinde nde pāā ye ye: U calangusya nwo kla le, ma sya ta ter pe nawee- mii bye yaha.

⁴⁴ War mpāy nawee- mii pe sya n le dege, pe wee kla pe yīnde na ye. Cɔɔ nwo u nawān ne, tuu car gii le, koo ya ke -sē pye u ye. Ngaa sē maha wee u ye u n ga di ye.»

13

Kayīhī nkāy ke n pai kāntrahafa dye driyē n cā kua

(Mat 24.1-31; Luke 21.5-28)

¹ Yesu tuu naa n yi ke Yāhā kangbāŋ wo u kānyārwai ne, u kānyārwai waa n u pye ma yee: «Wo Yīŋfua, te Yāhā kangbāŋ nwey wāfāā yāŋ! Ntēmbar rii pe ta, ma re fāā te wāyōŋ!»

² Yesu n u yē sya ma yee: «Yāhā kangbāŋ wāgboho nge taa yāā, ke ga ba too. Ntēmlaha neŋ gaa gɛ saa ba taha ta nii ke nampyeŋ na ye; te bye ga ba traha.»

³ Loo kur ye, Yesu pye ke wolifye katyir yāŋ yīŋ na. U pye u ba nii, ma yīntaha sroŋ ke Yāhā kangbāŋ ne. U kānyārwai resyar mpāy n yūhū crā u tāy. Pyar ye ba me, Syake ne, Nsān ne tesē Andere ne. Poo ya n Yesu yey ma yee:

⁴ «Wo Yīŋfua, taa naa ke Yāhā kangbāŋ wātoo wīī pāā, wo yar ke tooyale ne cigege, ma suhu

kayar lii ne le ga ba waha ta nawee- n koo kai- ngĩ pyeyale cã.»

⁵ Yesu n -sē too ke kai- na, ma nii pe yar ma yee: «-Ye naa yii yigi, waa kawar mā syi waha ba ye yĩntar figi ye!

⁶ Ye sē yãã, nawee- busãã ga ba ta myaha taha pe ya na, pe naa kawar fua pe yee, a poo me u Yãhã Yĩndefua. Pe ga ba nawee- busãã wlan koo ne.

⁷ Ye ma ba luhu pe yee naan ma tũntũn woo, te ma deydey woo, ya'a syi ye fya ye! Koo kayĩhĩ yai ke dye, le sē -sē ga ba pye driyẽ wãkuan le yalebya wo ye.

⁸ Nawee- tergaafa ga ba naa naan miy ter gaa ne. Yĩnfua waa ga ba yir u nawee- ne, u ga naan miy yĩnfua waa ter ne. Kãntraha wãyehe ga ba nihi kubehẽ nkãy wo. Fããpihi ga ba dye. Ke kãnkai- ga ba nii mii calaifua wãn dyan te ma ne yir u na, te naa u yaa.

⁹ Yii poo na, -ye naa yii yigi ye kãnkai- wo! Nawee- mpãy ga ba ye yigi naa n gaha kasãhã saha wo, pe ga naa n sãhã. Gbãr, ye wãn kẽ te ne Yiifee- yawãhã nwey wo. Pe ga ba ye yigi naa n gaha fãngafa mpãy yaha ye, tesẽ yĩnfa mpãy ne ndoo wĩ na. Loo gẽ ga ba nii yĩn, ye n waha ta wĩ pãã pe yaha ye.

¹⁰ Le Yãhã Yai kapãyĩ yai le cãã pãã kãntraha terfa bye n le luhu, kai- ngĩ n cã ba pye.

¹¹ Pe ma ye yigi per gii ma n gaha ye ne kasãhã saha wo, ye ma syi ye ntãñ cer ye naa n yee, kapãn sē n gaha yãã ye yẽ na ye. Ke fla na, kaplãñ nkãy ma ga too dye ye laam wo, -ye koo

pãã! Ke saa pye ye laam kaplãŋ ye, Yãhã Yrã Fãnga wũhũ kě.

¹² Nawee- mpãy ga ba pe nampyesey wãã pe n boo ta wĩ na. Tuhufa mpãy ga ba loo pye pe pii na. Kicar mpãy ga ba wã klaha pe pe seefa laha, pe ta pe n pe boo.

¹³ Ye wĩ ga ba fũhũ nawee- bye ye ta wĩ na. Wii ma -sẽ waha plãhã kuee ra kur ye ke kãnkai- bye wo, Yãhã ga ba u sya yaha.»

¹⁴ Kaplãŋ nkãy ke n taha, wii ma ke kal u yai u ke war yõ! Yesu n maha yee: «Yaa ba cĩnde kapihi yãã fla ngii wo ke sã yai ke pye ye. Loo yale wo, mpãy pe ga ba pye Yude wo, pe fã naa n gaha yãy kuee koho na.

¹⁵ Wii ma ba pye gbegbaha yĩntraha wo, u ma syi yee woo ga tege dye nwoŋ wo, u ga wãn taa gbe yigi ye. U naa n fã!

¹⁶ Wii ma ba pye u tar wo, u ma syi yee woo nayrengbãŋ kuee kaha wo, woo ga dur ga ke gbe ye. U naa n fã!

¹⁷ Too plii nde na, ca mpãy pe ma laha ne, tesẽ mpãy ne pe ma pii ne pe n wãr, pe fẽn ga ba gboho tẽr.

¹⁸ -Ye naa Yãhã nar te fee plii nde ma syi sron werngbãn cãã ne ye!

¹⁹ Ye sã yãã, Yãhã ke driyẽ tãhã, ma sya ba waa yagaa na, too plii nde fẽn wãpee syi sã yãã yãã ye. Te syi saa maha ba yãã yãã ye.

²⁰ Yãhã ma ne yee ke sã yer kaa wãyikãã na te wãfãy plii yẽ na ye, waa yĩŋ ge saa ne wloho yi ye. Ke -sẽ yer koo kaa wãyikãã na ke laampii wĩ na, mpãy ke yãŋ yi pe nii ke wãm.

21 Loo na, wii ma ye pye, a u Yāhā Yīndefua ma nwo, u Yāhā Yīndefua ma nwaala, ya'a syi le sya ye!

22 Ye sē yāā, kawar Yāhā yīndefa tesē kawar Yāhā kaplāŋ tōrfa ne, pe ga ba yi. Pe ga ba naa yēkā wūhū pye, tesē laanwo wūhū ne, pe naa nawee- wlaŋ. Mpāy ge Yāhā pe yāŋ yi, pe ma yee pe sē waha pe ya na ye, pe ga waha wlaŋ.

23 -Ye naa yii yigi, n nwo tē ye cāā n yar ke kai-bye ne!

24 Too fən nde plii kur ye, yai ga ba gbā tā, yron saa ba pye cāā- ne ye.

25 Yrompii ga ba kuā too kāntraha na; ke yāhāyīŋ wān bye ga ba gbā wlāhā te ya wo.

26 Loo na, nawee- bye ga ba u Nawee Puee yāā yāhāsyōr na, tuu n pai fāngangbāŋ ne, maha yāhāyīŋ nayōr ne.

27 U ga ba yāhāyīŋ tēnlēhe nō wāā driyē teebehe bye wo. Nawee- mpāy pe yāŋ yi, pe yāhāyīŋ tēnlēhe ga pe bye wāā driyē kur bye wo.»

Nasar nkugu ke wo klaha lii ne?

(Mat 24.32-35; Luke 21.29-33)

28 Yesu n maha pe yar kakuācran ne ma yee: «Nasar nkugu ke wo klaha lii ne, ye yai ye le cā. Ye sē yāā, ke katyigi ma kayampēn yi, ma maha wampēn fe, yaa cā ke wāsa yale nō gbe taha.

29 Koo syi dyaŋ, ye ma ba kai- ngī yāā ke n pye, ye -sē cā u Nawee Puee ma, u dur n pai.

30 Ta n cīinde nde pāā ye ye: Yagaafa bye saa ku tāŋ mii kai- ngī sē pye poo mpāy yīnde na ye.

³¹ Ke yāhāyīn tesē ke kāntraha ne, te ga ba kua kãã te saa ba pye ye; ta kaplān koo -sē na, koo ga nii wākuayāã saa pye ke na ye.»

*Driyē wākuayale ga ba nawee- fe gbe
(Mat 24.36-44)*

³² Yesu n maha pe gbihi yar taha ma yee: «U Nawee Puee wādurbaŋ ke n pai dye per gii, waa sē koo per cã tesē le yale ne ye. Yāhāyīn tēnlēhē gē pe ma yāhāyīn na, pe sē ke per cã ye. Ndoos ke Dya, ta bya sē ke per cã ye. Ta Tuhufua Yāhā ya ke le cã.

³³ Tee sē ke per cã ye, -ye yii yigi, ye ma syi ye ba pye ye sã wāy ye!

³⁴ Le ga ba nii mii dya waa wān syi dyaŋ, tuu ka yrāhā ye. Tuu ga tē, u u kaha yaha u tēntēbir kē, pe naa ke yigi. U ke tēn la klaha pe bye kē, ma u kapahayē sēnfua pye u yīntaha ta, u ma syi u sã wāy ye.

³⁵ Ye bye, ya'a syi ye sã wāy ye, ye ma n faha yii na ye! Ndoos wii, n ma mii u kahafua dyaŋ, ye sē ta wādurba yale cã ye: Yainkoŋ laa, yīndyaha laa, ngupa wākui yale laa, sukūhūntāy laa, ye sē le cã ye.

³⁶ Ta wādurbaŋ ga ba ye fe gbe; ye ma syi ta n ba ye yāã tee sã wāy ye.

³⁷ Tē lii pãã ye ye, n le pãã nawee- bye ye: Ye ma syi ye ba sã wāy ye faha yii na ye!»

14

*Pe Yüifee- yahaseefa Yesu ke wāboo ne
(Mat 26.1-5; Luke 22.1-2; Nsān 11.45-53)*

¹ Yiifee- gbar tii pe n yee syayaha gbar, te wādyen ba kuee plii sī. Too plii ba wāā dye gbar tii ne pe sē ncasur bur di te na ye. Pe Yāhā yūndefa yīnfa tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe Yesu yuhu naa n kē, pe ma u yigi pe u boo.

² Pe n pe ya klaha ta ma yee: «Wo saha u yigi te gbar yale wo ye. Mii loo sē ne ye, pe nawee-ga waha yir, pe yee le sē yai poo ye ye.»

*Cɔɔ waa lasekole woo Yesu yīn na
(Mat 26.6-13; Nsān 12.1-8)*

³ Yesu pye Gbetane wo u kānyārwai ne, Syimu kaha wo, Syimu wii tuu pye gber. Yesu ba tege nii wa nawee- ne, ma ga sro di. Cɔɔ waa n ba dye yablater ntēmlaha bule ne u koho wo. Lasekole waa ter pye le wo, pe n yee nardi, nawām sē naa u dir yey ye. U cɔɔ n le bule yē naha ka, ma u lasekole woo Yesu yīn na.

⁴ Nawee- mpāy pe pye ke fla na, le sē tāy mpāy ye ye. Pe n yē kuā ma yee: «Lasekole nwo ter syi wāklaha- yīn?»

⁵ Pe ma ne u par war nagbey sēnsye syi, ma pe war wāā fenfa kē, loo sē puar la?» Pe n nii n tyōr ma yee, u cɔɔ sē le pye yō ye.

⁶ Yesu n -sē pe pye loo na ma yee: «Ye tyii u cɔɔ na, u kayī pye ra kē.

⁷ Ye sē yāā, yalebye fenfa ma ye ne. Per gii ma yai ye ye, ye ga waha naa kayūhū pye pe kē. Ndo -sē nwo, n saa ba pye yāā ye ne nantān ye.

⁸ Cɔɔ nwo tuu yia lii na, loo tuu pye ra kē. Ye sē cā la, ta nakugu kē tuu cāā gbihi wa gbī wālen na?

⁹ Ta n cīnde nde pãã ye ye: Pe ma ba le Yãhã kapãyĩ wũhũ tǒr teelii teelii kãntraha nge na, pe ga u cɔɔ nwo bya wĩ pãã, lii tuu pye ra kē. U wĩ ma syi le faha yãã nawee- na ye.»

*Yuda Yesu wãyi wĩ ke
(Mat 26.14-16; Luke 22.3-6)*

¹⁰ Pe Yesu kãnyãrwai sēnsye syãm mii wo, waa pye pe naa u yee Syikaryɔtefa Yuda. U n ka, maa Yãhã yũndefa yĩnfa pye, woo n traha u Yesu yi pe kē.

¹¹ Pe le luhu, le n tãy pe ye, pe n yee pe ga ba u kē war yē gaa ne, Yuda n nii Yesu wãyi wĩ ke pe kē.

*Yesu kur kue syayaha gbar dir
(Mat 26.17-25; Luke 22.7-14, 21-23; Nsãn 13.21-30)*

¹² Te gbar rii Yiifee- sē ncasur bur di ye, te ba no wa. Ke per cir na, pe ne mbapēnge boo. Koo per na Yesu kãnyãrwai n u yey ma yee: «Ma laam wo, ma yee too ga te syayaha gbar dir yĩntaha yi na ma kē?»

¹³ Yesu n u nawee- syãm mpãy lehε wãã, ma pe pye ma yee: «-Ye ka Yurusalem laam wo, ye n gaha dya waa wãã sya lakugbãi ne, tuu tēn yĩn na. -Ye naa n taha u na!

¹⁴ U ma ga dye kaha gii wo, -ye u kahafua pye ye yee: Wo Yĩnfua yee, nwon gii tuu n pai syayaha gbar dir di u kãnyãrwai ne, ke ma na?

¹⁵ U ga ye yar nwongbãn gaa na, ke kaha gbegbaha yĩn na. Yaa ke nwon yãã ke laam ne, ke gbihi ta nii wa, wãn byε ne ke wo. Koo fla kē tee ga te dir yĩntaha yi wo kē.»

16 Pe kānyārwai mii n ka le klo wo. Yesu tuu ba pe yar mii, pe n ga yāã ke syi, ma te syayaha gbar dir yīntaha yi.

17 Ke yainkəŋ wo, Yesu n pa u kānyārwai sēnsye syām ne.

18 Pe pye pe naa n di nantāŋ, Yesu n pe pye ma yee: «Ta n cīinde nde pāã ye ye: Yii mpāy tee n di ra ne, ye laam wo waa ma u ga ra yi ta napī-kē.»

19 Le n pe kānyārwai bye laam wlāhā, pe n nii u yey pe ya wuhu na ma n yee: «Yīnfua, ndoo la?»

20 Yesu n pe yē sya ma yee: «Yii nawee- sēnsye syām mii nen waa kē, wii ruu u koho wāã le ra ne wācəŋ tasa laam wo.

21 Cīinde ne, u Nawee Puee ga ku mii le yrūhū ta nii Yāhā sabangbāŋ wo mii. Wii fən te -sē ga cā pee, woo kē wii ne tuu u yi u napī-kē; myaha ne u ma ne see gε see ye.»

Yesu bur rii la defī wii ne u kānyārwai kē, nwa kē?

(Mat 26.26-30; Luke 22.14-20; 1 Kɔr 11.23-25)

22 Pe naa n di, Yesu n bur gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma ke la cəŋ wāã u kānyārwai kē ma yee: «-Ye sya di, ke ma ta kadye draha wo!»

23 U n maha defī sekui gbe, ma syaha kē Yāhā ye, ma le sekui wāã pe kē, pe bye n wo.

24 U n pe pye ma yee: «Pe ma ta ntōr draha wo, ta ntōr rii te ga woo, nabuar ntāŋ n cā dye Yāhā tāy, naambiyārfān tii ke bii le pe ne te n cā yīntaha ta.

25 Ta n cīinde nde pãã ye ye: N saa maha defīi wo yãã kãntraha nge na ye. N ga ka Yãhã yai klo wo, n cã ga koo fla defīi wo.»

26 Loo kur ye, pe n Yãhã sey yay taa ne, ma yir ma ka ke wolifye katyir yãŋ yīŋ na.

Yesu Pyar yar u ga woo wīi kai tehe tãã

(Mat 26.31-35; Luke 22.31-34; Nsãn 13.36-38)

27 Ke wolifye katyir yãŋ yīŋ na, Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Ye bye ga ba dur yi ta kur ye. Le yīntaha ma le yrũhũ ta yaha Yãhã sabangbãŋ wo ma yee, Yãhã yee: «N ga ba u mbanaha gbã boo, pe mbaa bye n fã cããŋ.» »

28 Yesu n pe yar taha ma yee: «Ta wãku kur ye, n ma ba yir gbã wo, n ga ba cãã ter ye yaha Galele kãntraha wo.»

29 Pyar n u yẽ wãã sya ma yee: «Mii bye ma sya ga ba dur yi ma kur ye, ndoo saa yi kãã ma kur ye ye.»

30 Yesu n u pye ma yee: «Ta n cīinde nde pãã ma ye: Ke nanga yīmper nge bya wo, ngupuai saa kui u tehe syãŋ tã ye, ma -sẽ ga ta wīi kai tehe tãã, ma yee ma sã ndoo cã ye.»

31 Pyar n maha le gbihi gbey pãã taha ma yee: «N saa ba le kai n yee n sã ma cã ye, n ma sya ga gbã ku ma ne.» Pe kãnyãrwai mii bye n loo nen ya pãã pe ya ndoŋ.

Yesu Yãhã wãnar Gesane fla na

(Mat 26.36-46; Luke 22.39-46)

32 Loo kur ye, pe n ga nɔ fla ngaa na pe n yee Gesane. Yesu n u kãnyãrwai pye ma yee: «Ye nii kuee nwo, ta n ga Yãhã nar.»

33 U n Pyar yigi taha u ya na Syake ne, Nsān ne. Pe naa n gaha, u ntāŋ n nii u cēr fānga ne.

34 U n pe pye ma yee: «Ta laam bye wlāhā, ma nii mii gbāku wī laa dyaŋ. -Ye kuee nwo wo, ye ma syi ye sã wāy ye!»

35 U n faa ka yaha ye, ma ga kãnkľũy gbãã kãntraha na, ma pãã Yāhā ne ma yee, a le ma yai ke ye, loo yale wāfāy le kuā ter woo na.

36 Tuu naa n pãã Yāhā ne mii le nde: «Yāhā ra Tuhufua, ma yia kai- bye na. Le kayihĩ yale kuā ter ra na, lii le n pai nde. N sē -sē yee ta laam wī le pye ye, ma laam wī loo le n naa n pye.»

37 Tuu loo pãã wa, u n dur ba u kãnyārwai tãã mii fla na, ma ba pe yãã pe sã wāy. U n Pyar pye ma yee: «Syimu, ma sã wāy! Ke n ta ma sē waha kuee yrāŋ, ma yalaale ge dye ye?

38 Ye bye, ya'a syi maha sã wāy ye! -Ye naa Yāhā nar ye ma syi ye ba dye kapee- wāpyeŋ wo ye! Nawee laam yī kayũhũ wāpye wī ne, u -sē no gber ke wāpyeŋ na.»

39 U n maha ter u ya ya yahasee ye, ma maha ga pãã Yāhā ne ke faale wāŋ syi dyaŋ.

40 U n dur ba, ma maha ba u kãnyārwai yãã wāy na; pe wāy n sya naa pe yĩnkaasyikuey ndege pe kē. Pe ga u yě sya lii ne pe sē le cã ye.

41 Tuu ga dur ke tɛɛ tãã wuhu na, u n pe pye ma yee: «-Ye maha sã wāy, ma n wũ! Le kua, ke yai ke dyaŋ, le yale no wa. -Ye naa n yāŋ, pe ga u Nawee Pueel yi kapeepyefa kē yagaa.

42 -Ye yir wo n ter! Ye sē yãã, dya wii tuu ra yi ta napĩ- kē, u nwo u n pai.»

*Yesu wāyigi**(Mat 26.47-56; Luke 22.47-53; Nsān 18.3-12)*

⁴³ Yesu naa n pāā nantāŋ, Yuda n pa. Pe kānyārwai sēnsye syām mii waa ba kē u ne. Nabuar raa pye u ne, yūntruē ne, tesē kāhā ne. Pe Yāhā yūndefa yīŋfa, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, ma suhu pe wāle ne, poo kē pe ba pe lehe wāā, pe ba Yesu ke yigi.

⁴⁴ U Yuda wii tuu ba yi kāā Yesu kur ye, u n pe nawee- yar yaha naambiyār syaha gaa ter ne, pe n waha Yesu cā. U ba pe pye ma yee: «Dya wii tē ga ba syar naambiyār syaha ne, yaa cā woo kē tee n ke. -Ye ba u yigi yō kānkāŋ, ye ka u ne!»

⁴⁵ Yuda tuu ba nɔ, u n ta ter yūhū crā Yesu na, ma u pye ma yee: «Yīŋfua», ma u syar ke naambiyār syaha ne.

⁴⁶ Pe nawee- mii n -sē koho taha Yesu na, ma u yigi.

⁴⁷ Yesu kānyārwai mpāy pe pye, poo nen waa n u yūntrūhū kuā, ma Yāhā yūndefa yīŋfua tēntēle gbā, ma sya nditye gbā cer kāā u kē.

⁴⁸ Yesu n pe nawee- pye ma yee: «Tee pa ra yigisaha wo yūntruē ne tesē kāhā ne, kapeepyefua la ra ne?

⁴⁹ Plii bye n pye ye ne, ma naa nawee- klaha Yāhā kangbāŋ laam wo, ye sē -sē ra yigi koo fla na ye. Nkāy ke bii cāā yrūhū yar yaha Yāhā sabangbāŋ wo, koo kē ke n pye yagaa.»

⁵⁰ Loo na, u kānyārwai bye n fā ter u yaha.

⁵¹ Naanfānde laa naa n taha Yesu na. U pye fai laa ya ne u kadye na. Pe n yee pe ga u yigi.

⁵² U n le fai miy yaha, ma fā ter kadyepua ne.

Yesu tesē pe kaplāṅ cērfa ne

(Mat 26.57-68; Luke 22.54-55, 63-71; Nsān 18.13-14, 19-24)

⁵³ Loo kur ye, pe Yesu yigifa n ka u ne Yāhā yūndefa yīṅfua fla na. Pe Yāhā yūndefa yīṅfa byε, pe wāε ne, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n pe ya wāā ba ke fla na.

⁵⁴ Pyar -sē pye u yuhu dey naa n taha Yesu na, ma sya ba dye u Yāhā yūndefa yīṅfua kaha wo, ma tege nii wlāhā ke kaha sēṅfa ne ndyin wo, ma naa waha pe ne.

⁵⁵ Pe Yāhā yūndefa yīṅfa tesē pe kaplāṅ cērwai byε ne, pe n nii kapee- ke gbe pāā n taha Yesu na, kapee- nkāy syi ke ga waha ta pe n yee Yesu yai wāboo ne. Pe sē -sē waha laa kapee yāā u wīī na ye.

⁵⁶ Nawee- kawar fua naa n taha Yesu na, ke kaplāṅ sē -sē naa ke ya gbe ye.

⁵⁷ Mpāy ter n yir loo na ma yee,

⁵⁸ a poo le luhu u yē na tuu yee, a ter Yāhā kangbāṅ nge nawee- pe fāā nge, woo ga ba ke yoho, tuu dur u ke fāā plii tāā nsoho wo. Ke saa maha pye nawee- pe ke fāā ye.

⁵⁹ Pe kaplāṅ sē maha ke ya gbe loo nde na ye.

⁶⁰ U Yāhā yūndefa yīṅfua n yir loo na, nawee- byε yīnde na, ma Yesu yey ma yee: «Nkāy nawee- mii pe pāā n taha ma na, ma saa pe yē wāā sya la?»

⁶¹ Yesu n yaha le u sē laa wāā sya ye. U Yāhā yūndefa yīṅfua n maha u yey: «Mboo la u Yāhā Yīndefua Crise, ke Yāhāngbāṅ Dya?»

⁶² Yesu n u yē sya ma yee: «Āwā ndoo kē. Ye ga ba u Nawee Puee yāā, tuu tege nii kai- byε

yīŋ na, ke Yāhāngbāŋ kāndigi koho kue ye. Yaa maha ba ra yāā tē n pai yāhāsyōr yīŋ na.»

⁶³ U Yāhā yūndefa yīŋfua tuu Yesu kaplāŋ ngīi luhu, u laam n war u n sya u ya nayre tyīn cēr, ma pe nawee- pye ma yee: «Le kua, wo sē maha laa ke waa ye u wīi na ye.

⁶⁴ Tuu n gbar Yāhā ne, ye bye le luhu. Ah ye lii yāā le na?» Pe bye n yee, a tuu yai wāboo ne.

⁶⁵ Mpāy n yir, ma nii yēsyōr tu n woo u na, ma dur ma u yīmpε paha tā, ma nii u gbā kāntaklon ne, ma nii u yey: «Yoo u ma gbā, le cā mii ya, -taa wo yar!» Pe n Yesu wāā ke kaha sēŋfa kē, pe n u yigi ma u fey kāntaha ne.

Pyar Yesu wīi kai tεhe tāā

(Mat 26.69-75; Luke 22.56-62; Nsān 18.15-18, 25-27)

⁶⁶ Kai- ngīi pyeyale wo, Pyar pye tāā ye ndyin wo, Yāhā yūndefa yīŋfua tēntēsyale n pa.

⁶⁷ Tuu Pyar yāā u nii naa waha, u tēntēsyale n u gbihi yāŋ, ma u pye ma yee: «Ma bya pye u Nasaretefa Yesu ne.»

⁶⁸ Pyar n le kai ma yee: «N cā na? Taa lii pāā, n sē le war ma ne ye.» U n yi ma ka kāndi wo kapahayē na. Ngupuai n kui.

⁶⁹ U tēntēsyale n u yāā, ma maha yir, ma nii le pāā nawee- ye ke fla na, ma yee: «Poo nen waa kē dya nwo ne.»

⁷⁰ Pyar n maha le kai.

Saa n pye, mpāy pe pye ke fla na pe n maha Pyar pye ma yee: «Le ga waha pye cīinde. Taa n yi Galεε wo, poo nawee nen waa kē ma ne.»

⁷¹ Pyar n -sē nii le kai ma yee: «Ndoo sē kē ye rēhē! Ke ma pye kawar tē n fua, Yāhā ke ra pēn! Ndoo tesē ke Yāhā ne, tee dya wii wīi pāā, n sē u cā ye.»

⁷² Le yalebya wo, ngupuai waa n kui. Pyar laam n too le kapān na, Yesu tuu naa lii pāā u ye ma ba yee: «Ngupuai wākui saa ba tēhē syāŋ wuhu tā wa ye, ma -sē ga ba ra wīi kai tēhē tāā, ma yee mboo sē ra cā ye.» Pyar n too mii na ma n wūn.

15

Pe ka Yesu ne fāngafua Pilati fla na

(Mat 27.1-2, 11-14; Luke 23.1-5; Nsān 18.28-38)

¹ Ke yīnjsyii sukūhūntāy yīŋ na, pe Yāhā yūndefa yīŋfa n pe ya wāā Yesu wīi na, pe wāē ne, pe Yāhā kaiyarfa ne, tesē pe kaplāŋ cērwai byē ne. Loo kur ye, pe n ta pe n Yesu pua, ma ka u ne u fāngafua Pilati fla na.

² Pilati n u yey: «Mboo la pe Yiifēe- Yīŋfua?» Yesu n u yē sya ma yee: «Ma le pāā.»

³ Pe Yāhā yūndefa yīŋfa kai- busāā pāā naa n taha Yesu na.

⁴ Pilati n maha Yesu yey loo na ma yee: «Ma sē luhu la kai- ngī byē ne, pe pāā n taha ma na? Ma saa laa wāā sya la pe ye?»

⁵ Yesu sē -sē maha laa wāā sya ye. Nde n yē gbāā Pilati na.

Pe Yiifēe- Pilati ta u n Yesu wāboo wīi ta

(Mat 27.15-26; Luke 23.13-25; Nsān 18.39—19.16)

⁶ Dyε- byε, syayaha gbar ma nɔ, u fāngafua ma ne nwompihifua waa yi yaha, wii nawee- pe ne yāŋ yi.

⁷ Nwompihifua waa pye, pe naa u yee Barebaa. U pye nwompihi wo u kapeepyewai ne. Pe pye nasyey, ma wāhā cεr ma sya nawee boo le na.

⁸ Nabuar n dugu taha ga Pilati na, ma ga nii u yey dyε- byε pyer ne, tii u ma ne pye pe kē.

⁹ Pilati n pe yē sya ma yee: «Ye n yāŋ la, n Yiifee- Yīnfua yi yaha ye kē?»

¹⁰ U ba cā, pe Yāhā yūndefa yīnfā ba Yesu yigi ba le soho u koho wo, pe laanyar wīi na. Koo kē u n pe yey ke syi.

¹¹ Pe Yāhā yūndefa yīnfā -sē mii, pe ba pe nabuar sūū wa, pe n yee, Pilati tuu Barebaa woo yi yaha.

¹² Pilati n maha pe pye ma yee: «Ah wii tee n yee Yiifee- Yīnfua, ye -sē yee n woo pye mii?»

¹³ Pe n tē sya ma yee: «U kuey mar boo trā na!»

¹⁴ Pilati n pe yey: «U -sē kapee lii loo pye?» Pe n maha tē sya fānga ne ma yee: «U kuey mar boo trā na!»

¹⁵ Pilati tuu ba yee wa woo ga pe nawee- laam yīn, u n Barebaa yi yaha pe kē. U n ta pe seraasyi n Yesu gbā sāngblā ne, u n maha yee pe ga u kuey mar yaha trā na.

Seraasyi Yesu lεr

(Mat 27.27-31; Nsān 19.2-3)

¹⁶ Pe seraasyi mpāy n Yesu yigi ga u fāngafua tētēsaha kangbāŋ ndyin wo, ma dur ma ke seraasyi ndreŋ byε yee ba.

17 Pe n yĩnfua nayreyāhā le u kē, ma ngur maha ta u yĩŋ na yĩnfua nkifai dyaŋ,

18 ma nii u ler syaha ne ma yee: «Wo ma syar Yiiffee- Yĩnfua.»

19 Pe n nii gbā n le u kē yĩŋ wo, kipua kāi ne, ma yēsyōr tu n woo u na, ma kānklūy gbāā u tāy nangbāŋ wāŋ syi dyaŋ.

20 Pe ba u ler wa, pe n yir ma ke yĩnfua nayreyāhā yi kāā u na, ma u faale nayre le u na. Pe n yi ga u ne nkur ye, pe n gaha u kuey mar yaha trā na.

U fāngafua seraasyi Yesu kuey mar yir yaha trā na

(Mat 27.32-44; Luke 23.26-43; Nsān 19.17-27)

21 Pe seraasyi n ga Syirēfa naa waa wāā sya, tuu naa n gaha le klo laam wo. Pe n u ta u n Yesu kueymartrā tēŋ fānga na. U myaha ba kē Syimu, Lesyāānder ye tuhufua ba kē u ne Wurfuu ne.

22 Pe n ka Yesu ne teelaa wo pe n yee Gblegbeta; le yĩntaha kē, yĩnkluhu fla.

23 Pe n defīī gbe, ma myer le u wo, ma wāā Yesu kē tuu sya wo. Yesu n pe sye.

24 Pe seraasyi n u kuey mar yir yaha le trā na, ma pyer raa pye pe waha cā, yoo ga Yesu nayre wān fai lii yāā.

25 U kueymaryale pye ntāŋ gbāyale syi.

26 Tuu kai lii pye pe n u kuey mar, pe ba le kai yrūhū gbāā yaha le trā ncaha kue ye ma yee: «yiiffee- yĩnfua kē.»

27 Pe n maha kapeepyefa syām mpāy kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na, nen nwo Yesu kāndigi kue ye, nen nwo u kāmaŋ kue ye. [

28 Ke syi ne, kapān lii le bii cāã yrūhū yaha Yāhā sabangbāŋ wo ma yee: «Pe u tōr kapeep-yefa ne wācɛŋ,» loo ne le nii n pye loo yale wo.]

29 Kānterfa naa u tyɛɛ, ma naa yīŋ figi u na, ma naa n yee: «Ah mboo wii taa naa n yee, a ma ga waha ke Yāhā kangbāŋ cāār, taa dur ma ke fāã plii tāã nsoho wo,

30 ma saa mii sya yaha la yagaa? Tege kāã le trā na kɛ!»

31 Pe Yāhā yūndefa yīŋfa bya, tesē pe Yāhā kaiyarfa ne, pe n nii Yesu ler ke syi, ma nii pe ya pye ma yee: «U nawee- mpāy sya yaha, u sē -sē ga waha u yīŋ yi yaha ye.

32 U Yāhā Yīndefua Crise, wii u ma Yiisrefa Yīŋfua, u tege kāã yagaa le trā na kɛ! Wo yīnde ma loo yāã, waa cā u wīi sya cīinde.» Kapeepyefa syām mpāy pe ba kuey mar yir yaha trāŋ na pe ya wuhu na, pe naa u tyɛɛ pe ya ndoŋ.

Yesu wāku

(Mat 27.45-56; Luke 23.44-49; Nsān 19.28-30)

33 Yaiwlanŋ ba kē, wam mpāy syi n paha tā le klo kur byɛ na, ma sya ba yai yīn.

34 Yaiyīn yale le ba nɔ Yesu n tē sya fānga ne ma yee: «Yeloyi, Yeloyi, lema sabaketani.» Koo yīntaha kē: «Yāhā, Yāhā, nwa ma n ta miy yaha?»

35 Nawee- mpāy pe pye ke fla na, pe n le luhu ma le pāã, a u ma u faale Yāhā kaplāŋ tōrfua Yeli yee.

36 Poo nen waa n fā ga flūhūflūhū wāŋ gaa kā le defītāhāpihi gaa wo, ma ke yi ba kā gbāã kipua kāi na, ma ke wāŋ kuã yir wāã Yesu kē

tuu ke defīitāhāpihi wār naa n wə. U n dur ma nawee- pye ma yee: «Ye tyii wo n yāŋ, ncā Yeli ga ba u tege le trā na, laa?»

³⁷ Yesu n tē sya fānga ne, ma ku.

³⁸ Loo yalebya wo, Yāhā kangbāŋ nwonun nwonyē faasreŋ gii ke ba pua tā menmen ke nwonyē na, ke n fe jūū flε sīī, ma gbe ncaha ye ma tege tāā ye.

³⁹ Seraasyi yīŋfua wii u pye Yesu yaha ye, tuu u wāku yāā, u n yee: «Dya nwo pye Yāhā Dya cīinde.»

⁴⁰ Ca mpāy pye pe ya ndoŋ, pe ba dey yer ma naa n yāŋ. Pe laam wo, Madalafa Maari pye, Salme ne, tesē Maari waa ne wii tuu pye Syakesyīnde ye nahafua tesē Syose ne.

⁴¹ Cāā gii cāā na Yesu naa n tay Galε kāntraha wo, pe ca mii naa n taha u na, ma naa tēŋ nkāy tē u kē, tesē u kānyārwai ne. Ca mpāy maha pye ke fla na, pe ba dugu ba Yesu ne Yurusalem wo.

Yesu wāleŋ gbī wo

(Mat 27.57-61; Luke 23.50-56; Nsān 19.38-42)

⁴² Koo per -sē pye, kani per ga dye koo yainkoŋ wo. Nawee- yai pe cāā kani kai- gbihi, yai n cā kua.

⁴³ Koo yainkoŋ wo, Yosεfe wii tuu n yi Yarimate wo, u n pa Pilati fla na, ma ba ser Yesu nakugu nar u ye. U Yosεfe pye Yiifee- yahaseefua waa; pe naa u yāŋ. U laam wo, u bya naa Yāhā Yai wāpaŋ yehe.

⁴⁴ Pilati tuu le luhu Yesu ku wa, le n u fe gbe. U n u seraasyi yīŋfua yee ba, ma u yey ke ma pye Yesu wāku yale dey.

⁴⁵ Tuu u seraasyi yĩṅfua nwo yě kapān luhu wa, u n Yosefe pye ma yee u ga waha Yesu nakugu gbe.

⁴⁶ Yosefe n ga faafĩ laa par, ma ba ta pe n Yesu nakugu tege le trã na, ma le fai maha tã ke na, ma ga ke le gbĩ laam wo, ma ntẽmbangbãṅ gaa kloṅ ba paha tã le gbĩ yě na. Le gbĩ ba gbã fer* ntẽmblaha wo.

⁴⁷ Madalafa Maari, tesẽ Syose nahafua Maari ne, pe pye pe ba naa Yesu nakugu yãṅ lesaha wo.

16

Yesu wãyir gbã wo

(Mat 28.1-8; Luke 24.1-12; Nsãn 20.1-10)

¹ Ke kani per yai ba kua wa, Madalafa Maari, Salme ne, ma suhu Syake ye nahafua Maari ne, pe n yi ma ga lasekole par. Pe ba yee pe n gaha u woo Yesu nakugu na.

² Ke kani per yĩṅsyii wo, cãwãã per cir* kě, koo sukũhũntã y na yĩnwõṅ wo, pe n yir ga le gbĩ fla na.

³ Pe naa pe ya yey: «Yoo n gaha ke ntẽmbangbãṅ kloṅ kãã wo kě le gbĩ yě na?»

⁴ Pe ga nɔ ke fla na, pe n yee poo ga yãṅ, ma yãã ke ntẽmbangbãṅ ba kloṅ kãã wa le gbĩ yě na.

⁵ Pe n dye le gbĩ laam wo, ma naanfuẽ waa yãã. U ba tege nii kãndigi kuε ye, nayrengbãṅ

* **15:46 15.46** Le gbĩ pye nkõṅ pe gbã fer yãṅ mpĩy ntẽmblaha fla wo, ma le laam ta wleṅwleṅ, le yě ne nwonyě dyaṅ. Le yě n tã ntẽmbangbãṅ ne. * **16:2 16.2** Koo per kě jimaasyi per ne.

ne wãfigi tuu le, yãhãyĩn tẽnlehe ba kē. Pe n fya.

⁶ U n pe pye ma yee: «Ye ma syi ye fya ye! Nasarɛtefa Yesu wii pe kuey mar boo trã na, woo tee n kɛ. Yãhã u yir gbã wo, u n dur ba yrãn na gbaafa ye, u wee nwo ye. -Ye yãn, pe ba u sãy ta teelii wo, ke fla nge!

⁷ -Ye ka yagaa, yaa le pãã Pyar ye, tesê pe kãnyãrwai mii bya ye, ye yee Yesu ga cãã ter pe yaha Galɛɛ kãntraha wo. Koo fla kē pe n gaha u yãã, mii tuu ba pe yar wa mii.»

⁸ Pe n yi le gbĩ wo, ma fã ter. Pe ba fya ma sya ba naa n sege. Pe sê n ga laa pãã waa gɛ ye ye, pe tee ba fya ter.

*Yesu u ya yar nawee- mpãy na
(Mat 28.9-10; Luke 24.13-35; Nsãn 20.11-18)*

[
⁹ Ke kanii per yĩnsyii wo, Yesu n yir gbã wo, ma dur ba yrãn na gbaafa ye. U n cãã ga u ya yar Madalafa Maari na, tuu ba sãndãpee kuasĩ kar tege kãã wii yĩn na.

¹⁰ U Maari n ka, ma ga le pãã Yesu kãnyãrwai ye. Pe laam ba wlãhã, pe n ba naa n wũn.

¹¹ Pe kãnyãrwai pe le luhu u cɔɔ yẽ na, tuu yee Yesu yir gbã wo, woo n u yãã yĩnde ne, pe sê le sya cĩnde ye.

¹² Loo kur ye, Yesu n maha u ya yar kaa syi ter kãnyãrwai syãm mpãy na. Pe kãnyãrwai pye kãnde wo, ma naa n gaha wlaaha wo.

¹³ Pe n dur ba, maa le pãã pe nampyen- ye. Pe n maha yee cĩnde sê ne ye.

Yesu tēn lii le soho u kānyārwai koho wo
(Mat 28.16-20; Luke 24.36-49; Nsān 20.19-23;
Tēnl 1.6-8)

¹⁴ Pe kānyārwai sēnsye nen pye pe naa n di, Yesu n cā ba u ya yar pe na loo na. Mpāy pe ba cāā u yāā gbaa na, ma ba naa le pāā pe ye, pe naa n yee cīinde sē ne ye; Yesu n loo kuān pe ye ma yee pe laam waha ter, pe sē u kaplān sya cīinde ye.

¹⁵ Loo na, Yesu n ba pe pye ma yee: «-Ye ka driyē kur bye wo, ye ga naa le Yāhā Yai kapāyī tōr nawee- ter bye ye!

¹⁶ Wii ma le kapāyī wīi sya cīinde, pe n ba u tāā yi loho wo, woofua ga sya yaha. Wii ma -sē yee u sē le sya cīinde ye, woofua saa wāsyayaha yāā ye.

¹⁷ Mpāy pe ga ba le sya cīinde, pe ga ba naa laanwo wūhū nkāy pye, koo kē ngī: Pe ga ba sāndāpee kar tege naa n kāā nawee- yīn na; pe ga ba naa yor raa ter pāā.

¹⁸ Pe ma sya nwōr wāā sya gbe yigi koho wo ke syi, pe ma maha sya naboo tyin wāā sya wo, ngaa saa pe pye ye. Pe ga ba naa klue taha yanfa na, pe n naa n jaa.»

Yesu dur ga Yāhā tāy
(Luke 24.50-53; Tēnl 1.9-11)

¹⁹ U Yīnfua Yesu tuu loo pāā wa pe kānyārwai ye, Yāhā fānga n ta u n kuā yir ter fāā yāhāyīn na, ma ga tege nii Yāhā kāndigi koho kue ye kai-bye yīn na.

²⁰ Pe kānyārwai n ter teebehe bye wo, ma ga nii le kapāyī tōr nawee- ye. U Yīnfua Yesu pye

pe kur ye, pe n waha laanwo wũhũ pye naa n
taha pe kaplãṅ na.]

YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
Karaboro, Eastern: YĀHĀ NAAMBIYĀRFĀN SABA
New Testament

copyright © 1993 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Eastern Karaboro

Contributor: WBT Central Zone

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

15120496-00e2-503a-8d40-2d7cfdc1ba5b